

LETNO POROČILO 2017

februar 2018

KAZALO

I. UVOD.....	3
1. NAGOVOR DIREKTORICE	3
2. PREDSTAVITEV CELJSKIH LEKARN	5
2.1 Osnovni podatki o zavodu	5
2.2 Dejavnost	5
2.3 Organiziranost zavoda	7
3. PREGLED POMEMBNEJŠIH DOGODKOV	10
4. POROČILO PREDSEDNICE SVETA ZAVODA	11
II. POSLOVNO POROČILO.....	12
5. USMERITVE ZA POSLOVANJE ZAVODA	12
5.1. Poslanstvo, vizija, vrednote.....	12
5.2 Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje posrednega uporabnika:..	13
5.3. Upravljanje s tveganji.....	15
5.4 Prebivalstvo	15
6. ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA	16
6.1 Finančni kazalniki poslovanja.....	16
6.1.1 Prihodki	16
6.1.2 Odhodki.....	18
6.1.3 Javna služba in trg	18
6.2 Fizični kazalniki poslovanja	19
6.2.1 Prodaja na recept (Rp).....	19
6.2.2 Prodaja zdravil brez recepta.....	23
6.2.3 Prodaja na dobavnice pravnim ali fizičnim osebam.....	23
6.2.4 Prodaja na naročilnice za medicinske pripomočke.....	24
6.2.5 Prodaja izdelkov za podporo zdravljenja in ohranitev zdravja.....	24
7. DEJAVNOST GALENSKEGA IN KONTROLNO ANALIZNEGA LABORATORIJA	25
7.1 Galenski laboratorij	25
7.2 Kontrolno analizni laboratorij.....	26
8. TRŽENJE.....	27
9. VLAGANJA V ŠIRITEV IN RAZVOJ DEJAVNOSTI	30

III. TRAJNOSTNI RAZVOJ	36
10. SPREMLJANJE KAKOVOSTI POSLOVANJA	36
10.1 Zadovoljstvo uporabnikov	36
10.2 Pritožbe in pohvale.....	40
10.3 Verifikacije in strokovni nadzori lekarniških enot	40
10.4 Uradni nadzori drugih inštitucij	40
11. ZAPOSLENI.....	42
11.1 Zaposlovanje in struktura kadrov	42
11.2 Razvoj kadrov	44
11.3 Izobraževanje.....	44
11.4 Izvajanje dejavnosti učnega zavoda.....	45
11.5 Aktivnosti zaposlenih na strokovnem področju izven zavoda	45
12. RAZVOJ IZDELKOV IN STORITEV	46
12.1 Certifikat »naravna kozmetika«	46
12.2 Razvoj izdelkov Galenskega laboratorija	47
12.3 Kontrolno analizni laboratorij.....	49
12.4 Nova storitev: Farmakoterapijski pregled (FTP).....	49
13. KOMUNICIRANJE	51
13.1 Preventivna, vzgojna in promocijska dejavnost.....	51
13.2 Dan slovenskih lekarn, 26. september 2017	52
13.3 Sodelovanje z mediji	52
14. VAROVANJE OKOLJA	53
IV. RAČUNOVODSKO POROČILO	54
15. RAČUNOVODSKI IZKAZI	55
15.1 Bilanca stanja na dan 31.12.2017	55
15.2 Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (priloga 2)	60
15.3 Izkaz prihodkov in odhodkov - določenih uporabnikov (priloga 3).....	61
15.4 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka (priloga 4).....	65
15.5 Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov (priloga 5).....	66
15.6 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti (priloga 6)	66
V. IZJAVA O ODGOVORNOSTI VODSTVA ZAVODA	70
VI. PODPIS LETNEGA POROČILA ZA LETO 2017	71
VII. PRILOGE: OBRAZCI ODDANI NA AGENCIJO RS ZA JAVNOPRAVNE EVIDENCE IN STORITVE	72

I. UVOD

1. NAGOVOR DIREKTORICE

Spoštovani ustanovitelji, člani sveta zavoda, sodelavci!

Pregled podatkov finančnega poslovanja in kazalnikov s katerimi spremljamo obseg realiziranih storitev in drugih vsebin poslovanja, kaže na uspešno zaključeno poslovno leto 2017. Doseženi rezultati so se zelo približali vsem zastavljenim ciljem poslovnega načrta za preteklo leto. Nekatere smo tudi presegli.

Kot v številnih letih poprej, so se med letom zgodili nekateri dogodki, ki so imeli vpliv na poslovni izid zavoda. Nekateri od njih pa bodo imeli celo dolgoročnejši vpliv na delovanje zavoda. Tu imam predvsem v mislih uveljavitev novega zakona o lekarniški dejavnosti, ZLD-1, katerega določbe so pričele veljati 14/1-2017. Čeprav smo zakon v dejavnosti zelo dolgo pričakovali in se nadejali celovitih rešitev številnih problemov, ki so se pokazali pri opravljanju dejavnosti na lokalnem, regionalnem ali državnem nivoju, se je sedaj pokazalo, da številne rešitve ne prinašajo pričakovanega napredka v dejavnosti. Vložene ustavne presoje o zakonitosti številnih členov novega zakona to potrjujejo. Ministrstvo za zdravje še ni doslej sprejelo nobenega od številnih podzakonskih aktov - pravilnikov, ki bi glede na določbe zakona že morali biti uveljavljeni. Tu imam v mislih zlasti Pravilnik o pogojih za opravljanje lekarniške dejavnosti, Pravilnik o licencah, Pravilnik o brezšivni skrbi in Pravilnika, ki bi uredila področje izdelave magistralnih in galenskih zdravil. Vse to v veliki meri vpliva nadaljevanje različnih zapletov oz. nezmožnost učinkovitega izvajanja dejavnosti na številnih področjih.

Nekatere določbe zakona bo potrebno uveljaviti v odloku o ustanovitvi Celjskih lekarn, Odloku o ustanovitvi skupnega organa in statutu zavoda. Aktivnosti za pripravo sprememb odloka so se že začele. Ker se glede na pobudo dveh občin o pridružitvi novih soustanoviteljev, obetajo večje spremembe odloka, ocenjujemo, da bo potreben daljši čas za sprejetje novih aktov.

Sredi leta so bile uveljavljene spremembe, ki so jih izpogajali sindikati za zaposlene do 26. plačnega razreda. V našem zavodu so se dotaknile polovice zaposlenih. Vsa sredstva za te spremembe smo zagotovili v zavodu iz tržnega dela poslovanja, čeprav bi jih večino morali dobiti od plačnika za lekarniške storitve.

V zavodu smo izvedli načrtovane investicije v prenovo lekarn in nabave nove opreme. V dveh lekarnah je bil uveden robotski sistem za skladiščenje in prinos zdravil. Decembra se je začela dolgo pričakovana preselitev drugega dela lekarne Rogaška Slatina. Uspešno delo je nadaljeval tudi Galenski laboratorij z lansiranjem novih izdelkov in pridobitvijo Certifikata za naravno kozmetiko. Glede na novosti zakona in na prej omenjene nedorečenosti zakonodaje na področju izdelave galenskih zdravil, smo pristopili k novelaciji idejnega projekta za ureditev galenske proizvodnje v lastnih prostorih, na za to načrtovani lokaciji.

Z uvedbo nekaterih novosti pri ureditvi posameznih lekarn in reorganiziranju procesa priprave in izdaje zdravil, smo začeli zagotavljati več zasebnosti pacientom pri prevzemanju zdravil in svetovanjem o njihovi uporabi, kar so večinoma takoj zelo dobro sprejeli.

Zelo pomemben premik na strokovnem področju, pomeni začetek izvajanja novih lekarniških storitev, in sicer farmakoterapijskega pregleda. S tem programom, ki ga financira ZZZS se vzpostavlja nova raven sodelovanja med farmacevtom in zdravnikom v korist boljšega izida zdravljenja za bolnika. Z izvajanjem storitev so dodatno usposobljeni farmacevti specialisti pričeli na posameznih območjih našega zavoda in Žalskih lekarn, septembra oz. oktobra. Po nekaterih začetnih težavah, se program uspešno nadaljuje v letošnjem letu.

Poleg naštetih aktivnosti, je potekalo še veliko drugih že utečenih dejavnosti. Za njihovo uspešno izvedbo je zaslužno uspešno delo zaposlenih in njihova prizadevanja za stalno napredovanje in rast. Uspehov ne bi dosegli brez dobrega sodelovanja s številnimi poslovnimi partnerji in enotne podpore sveta zavoda in ustanoviteljev. Vsem iskrena zahvala za prispevano sodelovanje in podporo. Naj ostane takšno tudi naprej, da bomo zaposleni lahko sledili zavezam našega poslanstva in vizije za najboljšo celovito oskrbo z zdravili in drugimi izdelki in vsemi drugimi lekarniškimi storitvami.

V Celju, 16. 2. 2018

Lilijana Grosek, mag.farm.

2. PREDSTAVITEV CELJSKIH LEKARN

2.1 Osnovni podatki o zavodu

Ime:	Celjske lekarne Javni zavod
Sedež:	Miklošičeva ulica 1, 3000 Celje
Matična številka:	5053617000
Davčna številka:	SI96612401
Številka transakcijskega računa:	SI56 0121 1603 0274 395 pri UJP Žalec
Telefon:	03 42 50 200
Faks:	03 42 50 225
Direktorica:	Lilijana Grosek mag.farm.
Spletna stran:	www.lekarnaNaKlik.si
Ustanoviteljice:	Mestna občina Celje, Občina Kozje, Občina Laško, Občina Radeče, Občina Rogaška Slatina, Občina Rogatec, Občina Slovenske Konjice, Občina Šentjur, Občina Šmarje pri Jelšah, Občina Vitanje, Občina Vojnik in Občina Zreče.

Organi zavoda:

- Svet zavoda je organ upravljanja in ima 20 članov, 12 predstavnikov ustanoviteljic, 7 predstavnikov delavcev zavoda in 1 predstavnika uporabnikov.
- Direktor zavoda organizira in vodi delo ter poslovanje zavoda, predstavlja in zastopa zavod in je odgovoren za zakonito in strokovno poslovanje in delovanje zavoda.
- Strokovni svet zavoda je kolegijski organ za obravnavanje in odločanje o strokovnih vprašanjih.

2.2 Dejavnost

Temeljna dejavnost zavoda je po določilih Zakon o lekarniški dejavnosti (ZLD-1 Ur.l. RS, št. 85/2016) in Odloka o ustanovitvi Javnega zavoda Celjske lekarne (Ur.l. RS, št. 61/2008) lekarniška dejavnost, ki se izvaja kot javna zdravstvena služba, s katero se zagotavlja trajna in nemotena oskrba prebivalstva in izvajalcev zdravstvene dejavnosti z zdravili ter farmacevtska obravnava pacientov.

Lekarniška dejavnost obsega:

- izdajanje zdravil za uporabo v humani in veterinarski medicini na recept in brez recepta,
- izdaja živil za posebne zdravstvene namene,
- farmacevtsko obravnavo pacienta,
- dejavnosti farmacevta svetovalca,
- farmacevtsko intervencijo,
- storitve telefarmacije,
- pripravo magistralnih zdravil za uporabo v humani in veterinarski medicini (magistralna zdravila),
- pripravo izdelkov za podporo zdravljenja in ohranitev zdravja,
- izdelovanje galenskih zdravil za uporabo v humani in veterinarski medicini (galenska zdravila),
- preverjanje kakovosti vhodnih snovi za pripravo in izdelavo magistralnih in galenskih zdravil,
- preverjanje kakovosti galenskih zdravil,
- spremljanje podatkov in poročanje o neželenih učinkih ali sumu nanje,

- prevzem neporabljenih oziroma odpadnih zdravil v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadnimi zdravili,
- drugo dejavnost pri izdaji zdravil in drugih izdelkov, ki zagotavlja njihovo pravilno, smiselno in varno uporabo.

Farmacevtska obravnava pacienta je individualna, celovita, proaktivna, periodična in sistematična obravnava pacientov za zagotovitev njihovega aktivnega ohranjanja zdravja, preprečevanje nastanka bolezni ali poslabšanja zdravstvenega stanja, pravilne uporabe zdravil in drugih ukrepov za obvladovanje bolezni in pravočasnega vključevanja drugih zdravstvenih delavcev.

Poleg lekarniške dejavnosti opravlja zavod še naslednje dejavnosti:

- preskrbo z drugimi izdelki za podporo zdravljenja in ohranitev zdravja,
- izdelovanje galenskih izdelkov,
- pripravo magistralnih homeopatskih zdravil,
- preskrbo z veterinarskimi izdelki,
- preskrbo z biocidnimi izdelki in kemikalijami,
- izvajanje samodiagnostičnih meritev in testov,
- preventivno in zdravstveno-izobraževalno dejavnost,
- pedagoško-izobraževalno dejavnost,
- znanstvenoraziskovalno dejavnost,
- druge dejavnosti in storitve s področja krepitve in varovanja zdravja,
- dostavo zdravil in drugih izdelkov na dom pacientov, k izvajalcem zdravstvene dejavnosti ter k drugim pravnim in fizičnim osebam,
- druge storitve, povezane z lekarniško dejavnostjo.

Dejavnost zavoda je v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 69/2007) razvrščena v:

21.200 Proizvodnja farmacevtskih preparatov

47.730 Trgovina na drobno v specializiranih prodajalnah s farmacevtskimi izdelki

47.740 Trgovina na drobno v specializiranih prodajalnah z medicinskimi in ortopedskimi pripomočki

47.750 Trgovina na drobno v specializiranih prodajalnah s kozmetičnimi in toaletnimi izdelki

47.910 Trgovina na drobno po pošti ali internetu

73.120 Posredovanje oglaševalskega prostora

73.200 Raziskovanje trga in javnega mnenja

85.590 Drugo nerazvrščeno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje

2.3 Organiziranost zavoda

Celjske lekarne so javni zavod, ki delujejo in poslujejo v skladu z Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Celjske lekarne (Ur.l. 61/2008). Zavod ima 12 ustanoviteljic, ki so v navedenem aktu določile medsebojne ustanoviteljske deleže, dejavnost, organizacijo in organe zavoda ter druge medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti zavoda. Za izvrševanje ustanoviteljskih pravic občin ter za usklajevanje odločitev občin v zvezi z zagotavljanjem javne službe lekarniške dejavnosti, so občinski sveti občin (ustanoviteljic) z Odlokom o ustanovitvi skupnega organa občin za izvrševanje ustanoviteljskih pravic v Javnem zavodu Celjske lekarne (Ur.l. 61/2008) ustanovili skupni organ, ki ga sestavljajo župani.

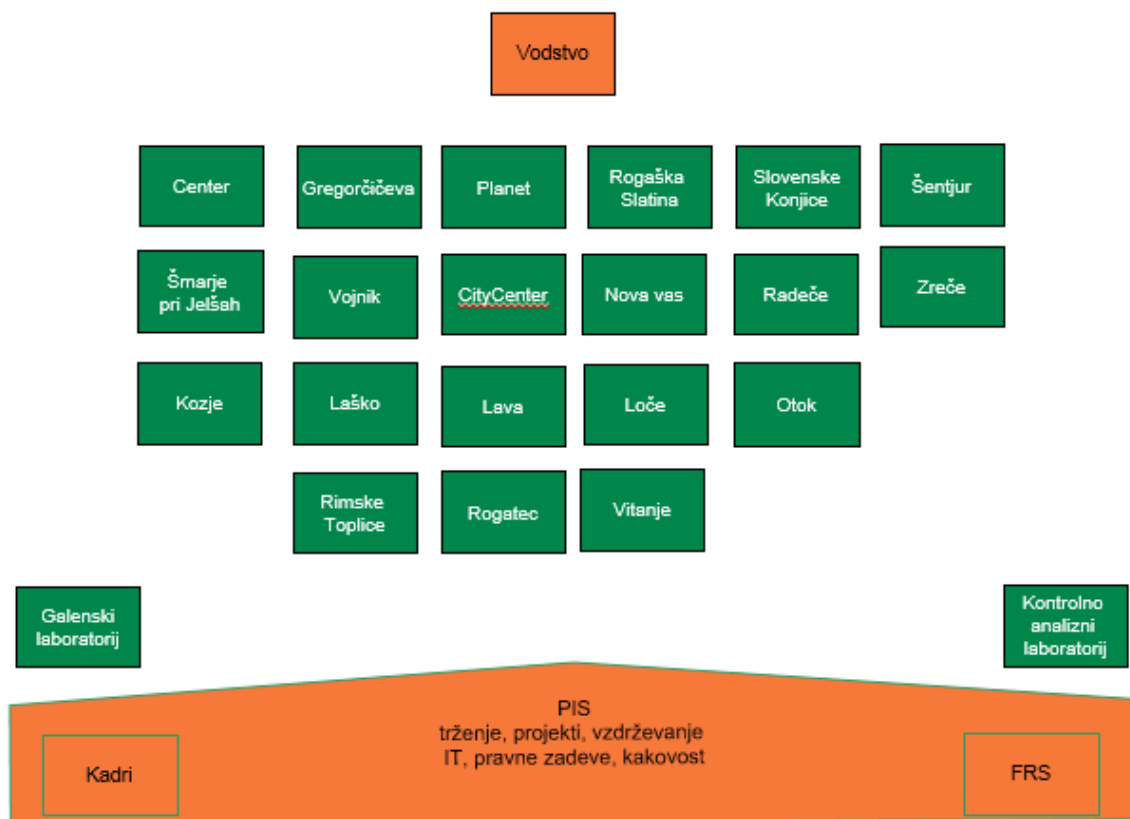

Javni zavod Celjske lekarne izvaja lekarniško dejavnost v občinah ustanoviteljicah, ki so del Savinjske regije. Zavod organizira lekarne in podružnice lekarn kot svoje organizacijske enote za opravljanje lekarniške dejavnosti na območju vseh občin ustanoviteljic (slika) ter galenski in kontrolno analizni laboratorij za izdelavo in preizkušanje galensko izdelanih zdravil in kozmetičnih izdelkov. Število lekarniških enot na območju posamezne občine je organizirano glede na število prebivalcev in izvajanje osnovne zdravstvene dejavnosti. V vsaki občini je ena lekarna ali lekarniška podružnica, razen v Mestni občini Celje, kjer deluje sedem lekarn, v Občini Slovenske Konjice, kjer sta dve lekarni in Občini Laško, ki ima lekarno in podružnico.

Za opravljanje podpornih procesov vseh organizacijskih enot pa skrbijo strokovne službe na upravi.

Organizacijska shema lekarn, lekarniških podružnic in drugih organizacijskih enot Celjskih lekarn

Spremembe poslovnega časa enot v letu 2017:

- Poslovni čas Lekarne Loče smo podaljšali na 40 ur na teden. Sprememba velja od 1. 1. 2017 dalje. Lekarna je odprta popoldan ob sredah, prej ob ponedeljkih.
- Poslovni čas Lekarniške podružnice Rimske Toplice smo prilagodili okolju. Sprememba velja od 1. 3. 2017 dalje. Poslovni čas ob sredah smo premaknili in podaljšali na 8 ur.

Neprekinjena preskrba z zdravili za prebivalce občin ustanoviteljic zavoda se izvaja v Lekarni Center v Celju, ki je odprta neprekinjeno 24 ur na dan, vse leto.

Za prebivalce Slovenskih Konjic in Rogaške Slatine z okolico pa sta Lekarna Slovenske Konjice in Lekarna Rogaška Slatina odprti tudi ob nedeljah in praznikih dopoldan, od 9. do 12. ure.

Dnevno neprekinjeno preskrbo z zdravili izvajajo magistri farmacije in farmacevtski tehniki, nočno pa magistri farmacije.

Lekarniška dejavnost se opravlja na naslednjih lokacijah:

	Poslovni čas
Lekarna CENTER Stanetova 13 a, 3000 Celje	ponedeljek - petek: 7.00 - 19.00 sobota: 8.00 - 13.00 Lekarna izvaja 24 urno neprekinjeno oskrbo z zdravili v regiji.
Lekarna GREGORČIČEVA Gregorčičeva 5, 3000 Celje	ponedeljek - četrtek: 7.00 - 18.00 petek: 7.00 - 14.00
Lekarna OTOK Ljubljanska 18b, 3000 Celje	ponedeljek - petek: 8.00 - 16.00
Lekarna NOVA VAS Ul. bratov Vošnjakov 12, 3000 Celje	ponedeljek - petek: 8.30 - 18.00 sobota: 8.00 - 12.00
Lekarna LAVA Pucova 9c, 3000 Celje	ponedeljek - petek: 8.00 - 16.00
Lekarna PLANET Mariborska 128, 3000 Celje	ponedeljek - sobota: 8.00 - 20.00
Lekarna CITYCENTER Mariborska 100, 3000 Celje	ponedeljek - petek: 9.00 - 20.00 sobota: 8.00 - 20.00
Lekarna VOJNIK Keršova 1, 3212 Vojnik	ponedeljek - petek: 8.00 - 18.00 sobota: 8.00 - 12.00
Lekarna LAŠKO Trubarjeva 1, 3270 Laško	ponedeljek - petek: 7.30 - 19.00 sobota: 8.00 - 12.00
Lekarniška podružnica RIMSKE TOPLICE Aškerčeva cesta 4, 3272 Rimske Toplice	ponedeljek, torek, četrtek, petek: 7.30 - 15.00 sreda: 10.00 - 18.00
Lekarna RADEČE OF 8, 1433 Radeče	ponedeljek - petek: 8.00 - 13.00 in 13.30 - 19.30 sobota: 8.00 - 12.00
Lekarna SLOVENSKE KONJICE Usnjarska 6, 3210 Slovenske Konjice	ponedeljek - petek: 7.30 - 19.30 sobota: 8.00 - 12.00 nedelje in prazniki: 9.00 - 12.00
Lekarna LOČE Slomškova ulica 6, 3215 Loče	ponedeljek, torek, četrtek, petek: 8.00 - 15.00 sreda: 9.30 - 19.00
Lekarna ZREČE Cesta na Roglo 9b, 3214 Zreče	ponedeljek - petek: 8.00 - 18.00 sobota: 8.00 - 12.00
Lekarna ŠENTJUR Cesta Leona Dobrotinška 3b, 3230 Šentjur	ponedeljek - petek: 7.00 - 19.00 sobota: 7.00 - 13.00
Lekarna ŠMARJE PRI JELŠAH Celjska cesta 12, 3240 Šmarje pri Jelšah	ponedeljek - petek: 7.30 - 19.00 sobota: 7.30 - 13.00
Lekarna ROGAŠKA SLATINA Celjska cesta 10, 3250 Rogaška Slatina	ponedeljek - petek: 7.30 - 19.00 sobota: 7.30 - 13.00 nedelje in prazniki: 9.00 - 12.00
Lekarna KOZJE Kozje 150, 3260 Kozje	ponedeljek, sreda in petek: 7.00 - 15.00 torek in četrtek: 8.00 - 16.00
Lekarniška podružnica ROGATEC Ceste 9, 3252 Rogatec	ponedeljek, sreda, četrtek, petek: 8.00 - 15.00 torek: 12.00 - 19.00
Lekarniška podružnica VITANJE Na vasi 12b, 3205 Vitanje	ponedeljek: 13.00 - 19.00 torek, sreda, petek: 7.30 - 14.30 četrtek: 7.30 - 12.30
GALENSKI LABORATORIJ Vodnikova 1, 3000 Celje	ponedeljek - petek: 7.00 - 15.00
KONTROLNO ANALIZNI LABORATORIJ Vodnikova 1, 3000 Celje	ponedeljek - petek: 7.00 - 15.00
UPRAVA ZAVODA	ponedeljek - petek: 7.00 - 15.00

3. PREGLED POMEMBNEJŠIH DOGODKOV

Zakon o lekarniški dejavnosti (ZLD-1)

ZLD-1 je bil objavljen 28. 12. 2016 v Ur. l. št. 85/2016. Cilj novega zakona, je upoštevati vse spremembe v lekarniški dejavnosti in na področju farmacevtske stroke, z namenom zagotavljanja preskrbe prebivalstva z zdravili ter v skrbi za zdravje posameznika in varovanja javnega zdravja.

Nov zakon ureja pogoje za izvajanje lekarniške dejavnosti, organiziranost, pogoje in postopke za podeljevanje in izvajanje koncesij za opravljanje lekarniške dejavnosti, farmacevtske strokovne delavce, njihova strokovna združenja in nadzor ter določa izdajo novih podzakonskih aktov:

- Pravilnik o licencah magistrov farmacije,
- Pravilnik o pogojih za izvajanje lekarniške dejavnosti,
- Pravilnik o izvajanju lekarniške dejavnosti v okviru vojaške zdravstvene službe Slovenske vojske,
- Pravilnik o pogojih za izvajanje radiofarmacevtske lekarniške dejavnosti,
- Pravilnik o izvajanju storitev lekarniške dejavnosti v bolnišnični lekarni.

Naloga javnih lekarniških zavodov in njihovih ustanoviteljev je, da po potrebi uskladi akte (odlok, statut) in navodila ter implementira zahteve opredeljene v ZLD-1.

Pravilnik o centralni bazi zdravil za uporabo v humani medicini (Ur.l. 21/2017)

Centralna baza zdravil (CBZ) je elektronska zbirka podatkov, ki se uporablja za spremljanje cen zdravil, kar vključuje zbiranje in uporabo podatkov o lastnostih zdravil, cenah zdravil, financiranju zdravil iz javnih sredstev in prisotnosti zdravil na trgu v Republiki Sloveniji za:

1. podporo pri izvajanju dejavnosti nosilca obveznega zdravstvenega zavarovanja (ZZZS), JAZMP, Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) in ministrstva, pristojnega za zdravje,
2. podporo pri izvajanju dejavnosti izvajalcev lekarniške in druge zdravstvene dejavnosti,
3. podporo pri izvajanju javnega naročanja zdravil,
4. podporo pri delu poslovnih subjektov, ki opravljajo dejavnost prometa z zdravili, in
5. seznanitev javnosti s podatki o zdravilih v CBZ.

Certifikat »naravna kozmetika«

Aprila 2017 smo prejeli certifikat št. 1056-1-K za kozmetične izdelke linije ahena, ki izpolnjujejo zahteve standarda Inštituta KON-CERT Maribor za neživilske sheme kakovosti.

Ker so zahteve za certificirano naravno kozmetiko visoke, nam je v ponos, da smo uspeli lansirati kozmetično linijo ahena NATURA, ki združuje vso certificirano naravno kozmetiko Galenskega laboratorija Celjskih lekarn.

September 2017 – nova storitev farmakoterapijski pregled (FTP)

Investicije v prostore in opremo

- Oktobra 2017 - začetek uporabe robotskega sistema v Lekarni Šmarje pri Jelšah
- Novembra 2017 - začetek uporabe robotskega sistema v Lekarni Center
- Decembra 2017 smo pričeli z izdajanjem zdravil na recept v novih prostorih Lekarne Rogaška Slatina.

4. POROČILO PREDSEDNICE SVETA ZAVODA

V letu 2017 smo imeli tri seje Sveta zavoda Celjskih lekarn.

2. redna seja sveta zavoda Celjske lekarne je bila 31.1.2017 v prostorih Mestne občine Celje. Svet zavoda je sprejel inventurni popis osnovnih sredstev, investicij v teku, drobnega inventarja, popis zdravil, blaga in gotovine v blagajnah po posameznih enotah zavoda za leto 2016 in potrdil poslovni načrt za leto 2017. Direktorica je seznanila svet zavoda z revizijo Računskega sodišča glede nabave zdravil.

3. redna seja Sveta zavoda Celjske lekarne je bila 28.2.2017 v prostorih Mestne občine Celje. Seznanili smo se s poslovanjem zavoda, ki je sledilo predhodno potrjenemu finančnemu načrtu. Na letno poročilo ni bilo pripomb, razen pojasnila o farmacevtskih intervencijah, ki se beležijo po klasifikacijskem sistemu PCNE, ki ga je vpeljala Lekarniška zbornica Slovenije v sodelovanju s Fakulteto za farmacijo. Svet zavoda je soglasno sprejel sklep, da potrjuje letno poročilo poslovanju zavoda za leto 2016.

4. redna seja sveta zavoda Celjske lekarne je bila 20.12.2017 v prostorih Hotela Evropa. Direktorica je predstavila pomembnejše investicije izvedene v letu 2017, ki so bile predhodno načrtovane in potrjene s strani sveta zavoda in ustanoviteljev. Seznanila nas je z spremembami, ki jih prinaša nov zakon, ki ureja lekarniško dejavnost, skladno s katerim bomo morali spremeniti obstoječi odlok. V zvezi s spremembo odloka je bil že opravljen pogovor s predsednikom sveta ustanoviteljev in z njihovimi službami. Svet ustanoviteljev se bo na svoji prvi seji dogovoril o izhodiščih za spremembo odloka. Seznanili smo se z možnostjo širitve lekarniške dejavnosti. Občina Štore je že v letu 2015 izrazila interes, da bi želela v okviru Celjskih lekarn organizirati lekarniško dejavnost. V letu 2017 se je k temu priključila tudi Občina Dobrna. Občine ustanoviteljice se morajo odločiti za spremembo odloka v primeru priključitve novih članic. Svet zavoda je sprejel sklep, da se pričnejo aktivnosti v zvezi s postopkom organiziranja lekarniške dejavnosti v občinah Dobrna in Štore. Pojasnjena je bila taksa na izdelke proste prodaje v času dežurstva, to je v nočnem času od 20.00 do 7.00 ure, med nedeljskim delovnim časom in prazničnim delovnim časom.

Marina Urbanc, mag.farm., spec.
Predsednica sveta zavoda

II. POSLOVNO POROČILO

5. USMERITVE ZA POSLOVANJE ZAVODA

5.1. Poslanstvo, vizija, vrednote

Poslanstvo Celjskih lekarn opredeljuje temeljna izhodišča za poslovanje zavoda:

Celjske lekarne posredujemo uporabnikom storitev in zdravstvenim sodelavcem najsodobnejše znanje, informacije in zdravila ter izdelke za zagotavljanje in ohranjanje zdravja ter izboljšanje kakovosti življenja.

Vizija Celjskih lekarn je zapis zelenih dosežkov, ki jih bomo uresničili s svojim delovanjem. S njihovim postopnim uresničevanjem sledimo z dolgoročnim ciljem, strategiji razvoja in poslovnim načrtom:

- Celjske lekarne zagotavljamo uporabnikom enostaven in hiter odgovor na vprašanja o zdravju, zdravljenju in zdravstvenih storitvah.
- S strokovnim znanjem in osebnim odnosom do slehernega uporabnika naših storitev in izdelkov smo vodilni po zadovoljstvu uporabnikov s storitvami lekarn v Sloveniji.
- Izvajamo kakovostno farmacevtsko skrb in smo ključni partner pri izdaji zdravil, svetovanju o njihovi uporabi, samozdravljenju, preventivi in drugih ukrepih za zagotavljanje zdravja.
- Zbiramo, vrednotimo in posredujemo objektivne in neodvisne informacije o zdravilih vsem zdravstvenim delavcem in uporabnikom.
- Vključujemo sodobne tehnološke rešitve in razvijamo nove, sodobne oblike sodelovanja s poslovnimi partnerji, strokovno in širšo javnostjo.
- Posebno skrb namenjamo osebnostni in strokovni rasti vseh zaposlenih v Celjskih lekarnah in tako pridobivamo najboljše sodelavce.
- S širitvijo storitev z višjo dodano vrednostjo si zagotavljamo sredstva za razvoj dejavnosti lekarniških storitev in izdelave galenskih izdelkov.
- Tesno sodelujemo z ustanovitelji in drugimi deležniki za uresničenje poslanstva Celjskih lekarn in pri tem skrbimo za odgovoren odnos do okolja in trajnostni razvoj.

Vrednote in poslovna načela so zaveza in način našega delovanja, sodelovanje med zaposlenimi in odnos do uporabnikov. Zaposleni Celjskih lekarn negujemo vrednote slovenskega zdravstva, ki so predvsem dostopnost zdravstvene oskrbe z geografskega, časovnega in finančnega vidika za vse uporabnike, učinkovitost, varnost, kakovost proizvodov in storitev, solidarnost, strokovnost in etičnost ter zaupanje med uporabniki in izvajalci.

Poslovna načela, ki so vodilo delovanja vseh zaposlenih Celjskih lekarn:

- osredotočenost na uporabnike
- usmerjenost na cilje in rezultate,
- inovativnost in odprtost za nove ideje,
- vzajemno sodelovanje in spoštovanje,
- zaupanje in odprta komunikacija,
- zanesljivost in verodostojnost,
- kakovost,
- lojalnost

5.2 Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje posrednega uporabnika

- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (UL RS, št. 72/06-UPB) s spremembami in podzakonskimi akti
- Zakon o zdravstveni dejavnosti (UL RS, št. 23/05-UPB) s spremembami in podzakonskimi akti
- Zakon o lekarniški dejavnosti ZLD-1 (UL RS, št. 85/16) s podzakonskimi akti
- Zakon o zdravilih (UL RS, št. 17/14) s podzakonskimi akti
- Zakon o medicinskih pripomočkih (Ur.l. RS, št. 98/09) s spremembami in s podzakonskimi akti
- Zakon o veterinarstvu (UL RS, št. 33/01)
- Zakon o kemikalijah (UL RS, št. 110/13 - UPB)
- Uredba o ravnanju z odpadnimi zdravili (UL RS, št. 105/08)
- Zakon o zavodih (UL RS, št. 12/91) s spremembami in podzakonskimi akti
- Zakon o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1, UL RS št. 86/04) s spremembami
- Zakon o javnem naročanju (ZJN-3 UL RS št. 91/15) s spremembami
- Pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja (UL RS, št. 79/94) s spremembami
- Določila Splošnega dogovora za leto 2017
- Pogodba o izvajanju lekarniških storitev za obdobje 2013 – 2017 z ZZZS
- Zakon o pacientovih pravicah (Ur.l. RS, št. 15/08) s spremembami
- Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1 Ur.l. RS, št. 21/13) s spremembami
- Kolektivna pogodba za dejavnost zdravstva in socialnega varstva (Ur.l. RS, št. 15/1994) s spremembami
- Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016 – 2025 »Skupaj za družbo zdravja« (ReNPZV16-25) (Ur.l. 25/2016)

Sklep o določitvi seznama dežurnih lekarn, ki zagotavljajo 24-urno preskrbo prebivalstva z zdravili (Ur.l. 69/2017)

Na podlagi 2. odstavka 9. člena ZLD-1 je MZ objavilo sklep o določitvi seznama 12 lekarn, ki opravljajo 24-urno preskrbo z zdravili. Objava:

3. Javni zavod Celjske lekarne Celje, Lekarna Center,
Stanetova ulica 13 a, Celje,

Pravilnik o centralni bazi zdravil za uporabo v humani medicini (Ur.l. 21/2017)

Ta pravilnik določa način posredovanja podatkov o zdravilih za uporabo v humani medicini v centralno bazo zdravil (CBZ) in dostop do podatkov o zdravilih v CBZ.

Splošni dogovor za pogodbeno leto 2017 (SD 2017) z dne 21. 6. 2017 je pravni akt partnerjev v zdravstvu. V skladu s SD 2017 in s Prilogo LEK II/c partnerji opredeljujejo:

- merila in usmeritve za oblikovanje programov po območjih in izvajalcih (javni zavodi in lekarnarji),
- merila za obračun,
- obveznosti in odgovornosti izvajalcev in ZZZS.

V okviru postopka sprejemanja SD 2017 so partnerji opredelili 200 spornih vprašanj. Na arbitraži je za 18 spornih vprašanj bilo doseženo soglasje oz. je bilo sporno vprašanje umaknjeno.

Ključne novosti, ki se nanašajo na lekarniško dejavnost so sledeče:

- Potrjena je nova lestvica regresa za javni sektor, ki povišuje delež regresa v cenah zdravstvenih storitev;
- Nova lestvica pogodbenih kazni za izvajalce zdravstvenih storitev;
- Črtanje priloge LEK II/c –Lekarniške storitve za obračun storitev z ZZZS kar pomeni, da je opredelitev zdravstvenih storitev in da so kadrovski ter časovni normativi razvidni iz seznama storitev št. 15.24 Storitve v lekarniški dejavnosti v Navodilu o beleženju in obračunavanju zdravstvenih storitev in izdanih materialov. Spremembe vrste in vrednosti lekarniških storitev se izvajajo v domeni ZZZS, brez potrebe po potrditvi sprememb v splošnem dogovoru.

Aneks št 1 k Splošnemu dogovoru za pogodbeno leto 2017 z dne 21. 12. 2017.

Ključne novosti, ki se nanašajo na lekarniško dejavnost so sledeče:

V okviru dogovarjanj je bila potrjena uskladitev pavšala za dvojezičnost, in sicer usklajeno je bilo število kadrov in višina pavšala, saj se slednje ni usklajevalo že od leta 2011. Glede obvezne vključitve izvajalcev v eZdravje, pa je Vlada RS, poleg izrecne določbe, da se morajo vsi izvajalci zdravstvenih storitev obvezno vključiti v projekte eZdravje, določila tudi sankcije, ki jih lahko ZZZS izda v primeru ugotovljenih kršitev, in sicer slednje lahko znašajo 0,2% mesečnega avansa izvajalca, a ne manj kot 400 EUR.

Napovedan dvig cen zdravstvenih storitev, v Aneksu št. 1 k SD 2017, ni bil potrjen, saj po navedbah MZ, se niso uspeli uskladiti z Ministrstvom za finance za zagotovitev ustreznih dodatnih sredstev.

Terapevtske skupine zdravil in najvišja priznana vrednost

ZZZS za obvladovanje izdatkov za zdravila izvaja sistem najvišje priznane vrednosti, ki vključuje večje skupine zdravil, tako imenovane terapevtske skupine zdravil (TSZ).

Upravni odbor ZZZS je v 2017 sprejel sklep o določitvi TSZ in sicer za skupine zdravil:

- TSZ inhalacijskih glukokortikoidov
- TSZ kombinacij adrenergikov in inhalacijskih glukokortikoidov
- TSZ za zniževanje holesterola
- TSZ zaviralcev angiotenzinske konvertaze
- TSZ z lokalnim delovanjem za zdravljenje glavkoma

Zakon o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 in drugih ukrepih v javnem sektorju (Ur.l.RS, št. 88/16, ZUPPJS17) je opredelil, da:

- zaposlenim do 31. 12.2018 ne pripada del plače za redno delovno uspešnost,
- delovna uspešnost iz naslova povečanega obsega dela je omejena na največ 20 odstotkov osnovne plače oziroma največ 30 odstotkov, če se izplačuje tudi iz sredstev za posebne projekte,
- javni uslužbenci, ki v letu 2017 izpolnijo pogoje za napredovanje v višji plačni razred (PR), naziv oziroma višji naziv, pridobijo pravico do plače v skladu z višjim PR s 1. 12. 2017,
- zaposleni do vključno 16. PR dobijo regres v višini 1.000 EUR, zaposlenim od 17. do 40. PR pripada regres v višini minimalne plače (790,73 EUR), zaposlenim od 41. do 50. PR 600 EUR, zaposlenim v višjih PR pa 500 EUR,
- nadomestilo, ki bremeni delodajalca, za čas odsotnosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom, ostaja v višini 80 odstotkov plače za polni delovni čas v preteklem mesecu.

5.3. Upravljanje s tveganji

Naloga upravljanja s tveganji je obvladovanje izpostavljenosti poslovanja tveganjem in omejevanje tveganj na sprejemljivi ravni. Namen ocene delovanja sistema notranjega nadzora je presoditi zakonitost delovanja zavoda in učinkovitost notranjega kontrolnega sistema.

Za vzpostavitev in stalno izboljševanje sistema poslovanja in notranjih kontrol smo v zavodu izvedli samoocenitev tveganj na strokovno lekarniškem, kadrovskem, informacijskem in računovodskem področju. Ugotavljamo, da imamo primerno kontrolno okolje, ustrezen sistem informiranja, komuniciranja ter nadziranja na celotnem poslovanju. Analiza samoocenitve upravljanja s tveganji je pokazala, da imamo vzpostavljeno primerno kontrolno okolje, realne in merljive cilje na pretežnem delu poslovanja, prav tako so tveganja, da se cilji ne bodo dosegli, opredeljeni za pretežni del poslovanja.

Sistem notranjih kontrol deluje na pretežnem delu poslovanja, potrebno pa bo uvesti še dodatne kontrolne aktivnosti, da bi pokrili celotno poslovanje.

Standardne postopke za delovne procese v lekarni usklajujemo s pravili Dobre lekarniške prakse in spremembami v delovnem procesu.

5.4 Prebivalstvo

V Tabeli 1 so prikazani podatki o starostni strukturi populacije v občinah ustanoviteljicah. V letu 2017 se je število prebivalcev minimalno povečalo na 145.381, v letu 2016 je bilo število prebivalcev 145.247.

Zadnja leta zasledujemo trend povečevanja populacije starejših od 65 let (za 2,4 odstotka v primerjavi z letom 2016). Število otrok starih do 14 let in število prebivalcev starih 15 - 64 let pa se je minimalno zmanjšalo.

Tabela 1: Starostna struktura populacije po občinah in starostnih skupinah (Vir: SURS, 2. poll. 2017)

Občina	Skupaj	0-14 let	15-64 let	65 + let	v %		
					0-14 let	15-64 let	65 + let
		število					
Celje	49.376	7.082	32.733	9.561	14,34	66,29	19,36
Kozje	3.062	430	2.050	582	14,04	66,95	19,01
Laško	13.131	1.846	8.551	2.734	14,06	65,12	20,82
Radeče	4.201	559	2.793	849	13,31	66,48	20,21
Rogaška Slatina	11.024	1.626	7.426	1.972	14,75	67,36	17,89
Rogatec	3.057	428	2.122	507	14,00	69,41	16,58
Slovenske Konjice	14.781	2.349	9.990	2.442	15,89	67,59	16,52
Šentjur	19.046	2.996	12.604	3.446	15,73	66,18	18,09
Šmarje pri Jelšah	10.285	1.718	6.688	1.879	16,70	65,03	18,27
Vitanje	2.277	379	1.502	396	16,64	65,96	17,39
Vojnik	8.749	1.361	5.662	1.726	15,56	64,72	19,73
Zreče	6.392	961	4.407	1.024	15,03	68,95	16,02
Skupaj	145.381	21.735	96.528	27.118	14,95	66,40	18,65

6. ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA

Pri analizi uspešnosti poslovanja predstavljamo oceno uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev na osnovi predstavitve finančnih in fizičnih kazalnikov.

6.1 Finančni kazalniki poslovanja

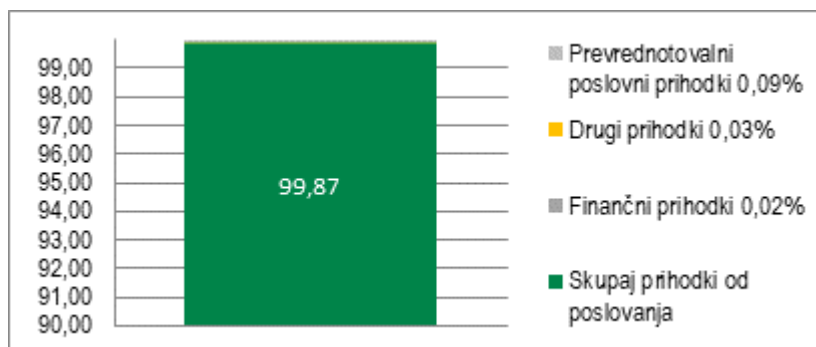
Poslovno leto 2017 smo v zavodu uspešno zaključili. Načrtovane prihodke in odhodke smo dosegli z indeksom 100, planiran presežek prihodkov nad odhodki pa z indeksom 98. V primerjavi z letom 2016 so se prihodki povečali za 3,98%, odhodki 4,21%, presežek prihodkov nad odhodki pa se je zmanjšal za 6,2%. (Tabela Izkaz prihodkov in odhodkov je na strani 61.)

6.1.1 Prihodki

Realizirani prihodki v višini 39,066 mio EUR so presegli celotne realizirane odhodke v višini 38,522 mio EUR. Ustvarjen je bil presežek prihodkov nad odhodki z upoštevanjem davka od dohodka pravnih oseb v višini 543 tisoč EUR. Za zavod je presežek prihodkov glavni vir dolgoročnega razvoja, saj je v ceni lekarniške storitve delež priznane amortizacije premajhen.

V letu 2017 smo ustvarili več prihodkov od poslovanja (indeks 104,06) ter prevrednotovalnih prihodkov (indeks 463), ostali prihodki pa so bili manjši od lanskih.

Iz strukture celotnih prihodkov je razvidno, da zavod večino, t.j. 99,87%, prihodkov doseže iz svoje osnovne dejavnosti, struktura se v primerjavi s preteklim letom ni bistveno spremenila. V letu 2017 so v primerjavi z letom 2016 v strukturi večji prevrednotovalni prihodki zaradi izplačil zavarovalnice za nastale škode na opremi zavoda.

Grafikon 1: Struktura celotnih prihodkov

Prihodki od prodaje blaga so glavna postavka prihodkov od poslovanja (98%). Ustvarjamo jih s prodajo zdravil na recept in brez recepta, medicinskih pripomočkov, galenskih izdelkov ter ostalega blaga. V primerjavi z letom 2016 se struktura ni bistveno spremenila.

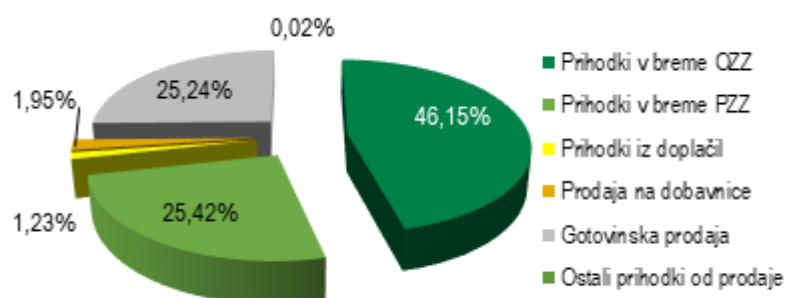
Deleži prihodkov od prodaje so predstavljeni v tabeli:

Prihodki od poslovanja	2017	2016
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	2,02%	2,05%
Prihodki od prodaje blaga in materiala	97,98%	97,95%

Povečanje prihodkov smo zabeležili na večini področij prodaje blaga in storitev. Največji indeks smo beležili pri gotovinski prodaji (105,92), vrednostno smo obseg najbolj povečali na prihodkih od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), ki ostaja največji financer naše dejavnosti. Povečanje obsega prihodkov iz dopolnilnega (PZZ) zavarovanja je 3,11 %. Najmanj porasta smo zabeležili pri doplačilih pacientov, zmanjšali pa so se prihodki iz prodaje pravnim osebam (prodaja na dobavnice) ter drugi prihodki od prodaje. V nadaljevanju je tabela s podatki prihodkov za leti 2017 in 2016:

	2017	2016	indeks
Prihodki v breme OZZ	17.640.423	16.952.794	104,06
Prihodki v breme PZZ	9.716.112	9.422.824	103,11
Prihodki iz doplačil	468.867	467.336	100,33
Prodaja na dobavnice	744.014	754.880	98,56
Gotovinska prodaja	9.649.688	9.110.482	105,92
Ostali prihodki od prodaje	7.315	13.304	54,99
SKUPAJ	38.226.420	36.721.620	104,10

V spodnjem grafikonu je prikazana struktura prihodkov od prodaje blaga glede na plačnika v letu 2017:

Grafikon 2: Struktura prihodkov prodaje blaga

Pridobivanje prihodkov za del izvajanja dejavnosti iz osnovnega in dopolnilnega zavarovanja (prihodki v breme OZZ in PZZ) je potekalo skladno s Pogodbo o izvajanju programa lekarniških storitev za obdobje 2013 - 2017, ki je bila sklenjena z Zavodom za zdravstveno zavarovanje na podlagi Splošnega dogovora in programom za lekarniško dejavnost za leto 2017.

Veljavne vrednosti točke za izdajo na recept so bile:

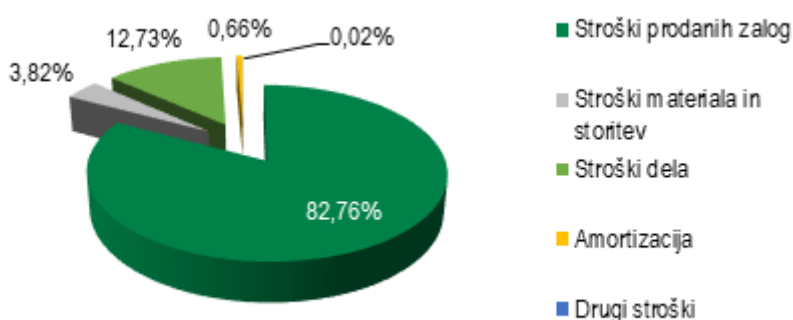
Datum	vrednost receptne točke
01.01.2017 – 31.07.2017	2,84 EUR
01.08.2017 – 31.10.2017	2,86 EUR
01.11.2017 – 31.12.2017	2,85 EUR

ZZZS je sofinanciral dežurno službo v letu 2017 povprečno 8.275,86 EUR na mesec (brez ddv).

Vrednost točke za prodajo zdravil brez recepta, ki jo potrjuje strokovni svet zavoda, je v obdobju 1. 1. do 31. 8. 2017 znašala 5,08 EUR, 1. 9. 2017 pa jo je strokovni svet na podlagi izračuna točke po priporočeni metodologiji LZS in podatkih za naš zavod dvignil na 5,28 EUR.

6.1.2 Odhodki

Celotne odhodke sestavljajo poslovni odhodki (99,95%), finančni, drugi in prevrednotovalni odhodki. V strukturi poslovnih odhodkov ni bistvene razlike v primerjavi z letom 2016.

Grafikon 3: Struktura poslovnih odhodkov

6.1.3 Javna služba in trg

Prihodke in odhodke opazujemo tudi po vrstah dejavnosti, to je glede na dejavnost javne službe in trga. V izkazu smo razdelili podatke na prihodke in odhodke za izvajanje javne službe ter prihodke in odhodke od prodaje blaga in storitev na trgu. Celoten izkaz smo predstavili v računovodskem poročilu. (Tabela je na strani 66.)

Razmejevanje dejavnosti javne službe in tržne dejavnosti za lekarno določa zakon o lekarniški dejavnosti. Novi ZLD-1 je opredelil, da v javno zdravstveno službo sodi trajna in nemoten oskrba prebivalstva in izvajalcev zdravstvene dejavnosti z zdravili ter farmacevtska obravnava pacientov. Ostali prihodki, ki se ustvarijo s prodajo zdravil, medicinskih pripomočkov ter blaga, ki se prodaja tudi izven mreže lekarniške dejavnosti, pa sodi v tržno dejavnost. V letu 2017 smo ustvarili 78,15% prihodkov iz javne službe in 21,85% prihodkov iz poslovanja na trgu.

Vrednotenje lekarniške storitve pri prodaji na recept v breme obveznega in dopolnilnega zavarovanja ne pokriva dejanskih stroškov glede na obremenitve kadra. Posledično javna služba ne zagotavlja primernega zaslužka, kar odraža tudi razmerje ustvarjenega presežka po vrstah dejavnosti (javna služba : trg).

Izkaz poslovanja po vrstah dejavnosti:

	JAVNA SLUŽBA	TRG
I. CELOTNI PRIHODKI	30.532.008	8.534.205
II. CELOTNI ODHODKI	30.525.343	7.996.784
IV. ČISTI PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	6.653	536.471

Struktura prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti se zadnja leta ne spreminja. Celotni odhodki javne službe so komaj pokriti s prihodki, na javni službi ustvarimo minimalni presežek. Z ustrežno razporeditvijo virov moramo lekarne razliko nepokritih dejanskih stroškov javne službe pokriti iz prihodkov ustvarjenih na trgu. V lanskem letu smo tako ustvarili presežek na javni službi v višini 6.653 EUR, kar znaša le 0,02% prihodkov javne službe.

6.2 Fizični kazalniki poslovanja

Celjske lekarne so načrtovani obseg prodaje za leto 2017 na pretežnem delu svoje dejavnosti t.j. prodaja na recept realizirale v večjem obsegu, kot je bilo načrtovano.

6.2.1 Prodaja na recept (Rp)

V letu 2017 smo zabeležili 1.182.285 izdaj na Rp, kar je 1 % več kot v letu 2016. Od tega je bilo 27.562 receptov za magistralna zdravila, kar je za 2,6 % manj kot v letu 2016.

Število izdanih Rp v Celjskih lekarnah, po občinah, starostnih skupinah in spolu, 2017

Tabela 3: Rp po občinah

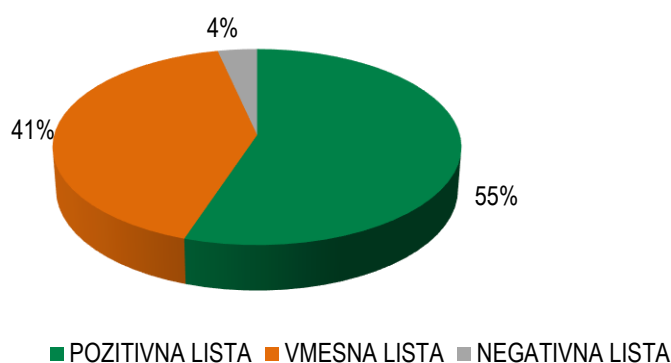
Občina	število prebivalcev	delež %	št. RP	delež %
Celje	49.376	33,96	457.223	38,67
Kozje	3.062	2,11	27.786	2,35
Laško	13.131	9,03	50.599	4,28
Radeče	4.201	2,89	40.388	3,42
Rogaška Slatina	11.024	7,58	132.557	11,21
Rogatec	3.057	2,10	22.144	1,87
Slov. Konjice	14.781	10,17	120.414	10,18
Šentjur	19.046	13,10	117.440	9,93
Šmarje pri Japlju	10.285	7,07	82.468	6,98
Vitanje	2.277	1,57	12.271	1,04
Vojnik	8.749	6,02	73.207	6,19
Zreče	6.392	4,40	45.788	3,87
SKUPAJ	145.381	100,00	1.182.285	100,00

Tabela 4: Rp po starostnih skupinah in spolu

starost	moški	ženski	skupaj
0 - 4 let	17.902	15.862	33.764
5 - 9 let	11.064	9.471	20.535
10 - 14 let	6.212	6.049	12.261
15 - 19 let	6.535	11.244	17.779
20 - 29 let	14.506	29.790	44.296
30 - 39 let	28.415	42.793	71.208
40 - 49 let	44.582	62.327	106.909
50 - 59 let	86.132	105.012	191.144
60 - 69 let	128.069	136.721	264.790
70 - 79 let	104.229	139.854	244.083
80 - 84 let	33.044	60.341	93.385
85 + let	23.413	58.718	82.131
SKUPAJ	504.103	678.182	1.182.285

Tabela 5: Rp po listni razporeditvi, 2017

		2017	2016
ZELENI Rp	P - LISTA	652.122	653.021
	V - LISTA	489.256	476.550
BELI Rp	SAMOPLAČNIKI	38.523	38.111
	NADSTANDARD ADRIATIC	2.384	2.553
VETERINARSKI Rp		504	698
Skupaj		1.182.789	1.170.933

Grafikon 4: Struktura receptov po listah, 2017

Tabela 6: Število kosov izdanih humanih zdravil na Rp, po ATC skupinah zdravil, 2017

ATC	naziv	KOLIČINA	MALOP. VRED.
A	Zdravila za bolezni prebavil in presnove	361.191	3.953.781,87
B	Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	108.519	2.935.685,54
C	Zdravila za bolezni srca in ožilja	758.608	4.737.666,76
D	Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	67.275	622.416,39
G	Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	122.994	1.470.977,41
H	Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje	58.763	740.267,13
J	Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	97.816	1.161.946,80
L	Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	20.554	5.852.169,98
M	Zdravila za bolezni mišično-skeletnega sistema	140.625	1.053.758,11
N	Zdravila z delovanjem na živčevje	539.045	4.080.009,55
P	Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	6.739	43.313,07
R	Zdravila za bolezni dihal	115.767	1.387.032,35
S	Zdravila za bolezni čutil	66.485	479.587,68
V	Razna zdravila	44.362	463.628,19
SKUPAJ:		2.508.743	28.982.240,83

V letu 2017 smo v lekarnah zavoda obdelali 127.493 **obnovljivih receptov**, kar je 18,8 % več kot v letu 2016. Največ - 44 % obnovljivih Rp je bilo predpisanih za zdravila iz skupine zdravil za bolezni srca in ožilja.

Tabela 7: Število različnih kategorij zdravil, izdanih na Rp in brez Rp, po ATC skupinah zdravil, 2017

ATC	naziv	kategorije	brez Rp	na Rp
A	Zdravila za bolezni prebavil in presnove	259	49	210
B	Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	117	7	110
C	Zdravila za bolezni srca in ožilja	485	10	475
D	Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	106	23	83
G	Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	137	9	128
H	Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje	47	0	47
J	Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	141	1	140
L	Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	165	1	164
M	Zdravila za bolezni mišično-skeletnega sistema	93	25	68
N	Zdravila z delovanjem na živčevje	558	38	520
P	Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	6	0	6
R	Zdravila za bolezni dihal	177	72	105
S	Zdravila za bolezni čutil	62	8	54
V	Razna zdravila	26	4	22
	SKUPAJ:	2.379	247	2.132

Medsebojno zamenljiva zdravila z najvišjo priznano vrednostjo

Sistem medsebojno zamenljivih zdravil (MZZ) z najvišjo priznano vrednostjo pomeni, da je za določene skupine zdravil z isto učinkovino, jakostjo in farmacevtsko obliko (npr.: tablete, sirup, kapsule) določena najvišja priznana vrednost (NPV), ki jo krije zdravstveno zavarovanje. V kolikor zdravilo presega najvišjo priznano vrednost, bolnik doplača do polne cene zdravila.

Seznam MZZ pripravlja Javna agencija RS za zdravila in medicinske pripomočke, ZZZS pa na podlagi tega seznama dvakrat letno določi najvišje priznane vrednosti in sicer na ravni skupin zdravil, določenih z učinkovino, obliko in jakostjo. Seznam MZZ z NPV pa se sproti dopolnjuje z novo razvrščenimi zdravili. Tako ZZZS določa nov seznam vsaka dva meseca z upoštevanjem 14-dnevnega prehodnega obdobja, v okviru katerega lahko lekarnice izdajo MZZ po stari nabavni ceni.

Seznam MZZ obsega 1.002 zapisa z naslednjimi podatki, npr.:

Skupina MZZ	ATC	Nacionalna šifra zdravila	Ime zdravila	Lista	Regulirana cena	Dogovorjena cena	NPV	Informativno doplačilo z DDV	Zdravilo je na seznamu TSZ z NPV
atorvastatin 10 mg, filmsko obložena tableta	C10AA05	8923	Sortis 10 mg film.obl.tbl. 30x	PC70*	6,80 €	-	3,19 €	-	da

Terapevtske skupine zdravil in najvišja priznana vrednost

ZZZS je oktobra 2013 uvedel nov pristop za zniževanje cen zdravil in za obvladovanje izdatkov za zdravila in sicer sistem NPV, ki vključuje večje skupine zdravil, tako imenovane terapevtske skupine zdravil (TSZ). ZZZS določa TSZ na lastno pobudo in na osnovi mnenja neodvisnih strokovnjakov Komisije za razvrščanje zdravil na listo. Merila za določanje so terapevtska indikacija in merila za

razvrščanje zdravil na listo, kot so terapevtski pomen zdravil, njihova relativna terapevtska vrednost, ocena farmakoekonomskih podatkov, podatki in ocene referenčnih virov, itd. Terapevtska skupina vsebuje zdravila z različnimi učinkovinami, ki imajo isto terapevtsko indikacijo in druge primerljive lastnosti, a tudi različne cene. Vključi se lahko posamezna zdravila in kombinirana zdravila, ki vsebujejo več učinkovin. Zanje se določi enotna cena oz. NPV, ki jo krije zdravstveno zavarovanje. Nove TSZ se vključujejo v sistem NPV ob rednih dvomesečnih objavah NPV.

Podatki o TSZ so dostopni v Centralni bazi zdravil (CBZ), prav tako informativno doplačilo, ki je razlika med ceno zdravila, vključenega v seznam MZZ ali v seznam terapevtskih skupin zdravil, in njegovo najvišjo priznano vrednostjo; dodan je DDV. Zaradi pogostih sprememb cen zdravil in zalog v lekarnah je doplačilo za posamezno zdravilo lahko drugačno od prikazanega v CBZ.

Seznam TSZ obsega 404 zapise z naslednjimi podatki, npr.:

Terapevtska skupina zdravil	Razred terapevtske skupine zdravil	Nacionalna šifra zdravila	Ime zdravila	Lista	Regulirana cena	Dogovorjena cena	NPV	Informativno doplačilo z DDV	Zdravilo je na seznamu MZZ z NPV
ZDRAVILA ZA ZNIŽEVANJE HOLESTEROLA	znižanje holesterola LDL od 30 % do 39 %	19127	Tulip 10 mg film.obl.tbl. 30x	PC70*	3,60 €	-	3,19 €	0,45 €	da

Stalno nižanje cen zdravil s strani ZZS v lekarnah povzroča negativne razlike med prodajno in nabavno vrednostjo. Zaradi velikega števila zdravil in hitro spreminjajočih se cen zdravil je potrebno veliko truda za optimalno vodenje zalog – zagotavljati čim boljšo oskrbo z zdravili in ustvarjati čim manj negativnih nivelacij.

Število točk, s katerimi ovrednotimo opravljene storitve pri izdaji zdravil na recept, je v letu 2017 znašalo 997.757 in se je v primerjavi z letom 2016 povečalo za 1 %. Od vseh točk, ki smo jih realizirali z izdajami zdravil na zelene recepte, je bilo glede na plačnika realiziranih:

Število točk na ZELENI Rp		2017	2016	2015	Indeks 2017/2016
OZZ	ZZS	514.115,33	516.273,57	491.069,43	1,00
PZZ	VZAJEMNA	251.533,43	254.093,38	244.661,08	0,99
	ADRIATIC	61.822,95	62.458,93	59.722,96	0,99
	TRIGLAV	125.850,77	113.829,75	105.581,15	1,11
OSTALO	PRORAČUN	14.945,09	13.827,22	13.377,07	1,08
	DOPLAČILA PAC.	3.381,49	3.377,12	3.438,71	1,00

Farmacevtska intervencija je strokovni poseg nosilca lekarniške dejavnosti v primeru nepopolnosti, nejasnosti ali napak na predpisanem receptu, ki so lahko administrativne ali strokovne narave in bi lahko povzročile ekonomske ali zdravstvene posledice za uporabnika ali zdravstveni sistem ter niso skladne s temeljnim namenom zdravljenja ali zdravstvenimi pravili.

Izvajanje intervencij in beleženje le-teh je ena od dodatnih storitev, ki jih izvajamo lekarniški farmacevti z namenom optimizacije izida zdravljenja pacientov in zmanjšanja stroškov zdravljenja.

Aktivna triaža oziroma prepoznavanje in spremljanje težav, ki se pojavijo pri kronični terapiji kot posledica same terapije ali pojava novih bolezenskih znakov v času terapije, predstavlja tudi možnost dodatnega svetovanja farmacevta (Pregled uporabe zdravil).

V letu 2017 smo zabeležili 23.144 intervencij ob izdaji zdravil na recept.

Intervencija*	2017	2016	2015
Administrativna napaka	10.930	10.904	11.089
Strokovna napaka kritična	1.327	1.554	1.417
Strokovna napaka nekritična	10.887	10.968	7.475
Skupaj	23.144	23.426	19.981
Število vseh Rp	1.182.285	1.170.235	1.151.951
delež intervencij v vseh receptih	2,0%	2,0%	1,7%
delež kritičnih v vseh intervencijah	5,7%	6,6%	7,1%
delež strokovnih v vseh intervencijah	52,8%	53,5%	44,5%
delež kritičnih v vseh strokovnih int.	10,9%	12,4%	15,9%

*Intervencije beležimo po klasifikacijskem sistemu PCNE, ki ga je vpeljala LZS v sodelovanju s Fakulteto za farmacijo.

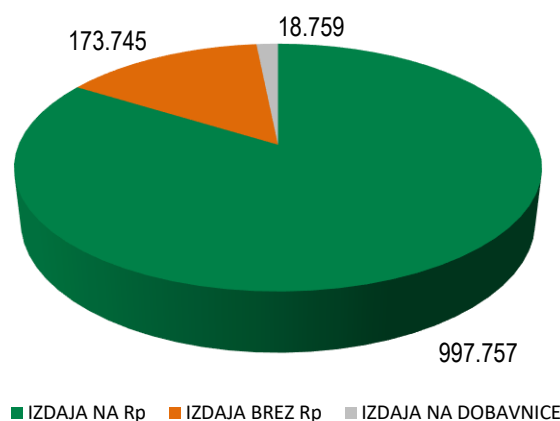
6.2.2 Prodaja zdravil brez recepta

Prodaja zdravil brez recepta (OTC zdravila) merjena v točkah, se je v letu 2017 povečala za 1 odstotek v primerjavi z letom 2016.

6.2.3 Prodaja na dobavnice pravnim ali fizičnim osebam

Število opravljenih storitev pri prodaji na naročilnice predstavlja v celotni strukturi storitev najmanjši delež, to je 1,6 odstotka. V primerjavi s predhodnim letom, se je leta 2017 število točk storitev izdaje na dobavnice zmanjšalo za 5 % in doseglo 18.759 točk. Prodaja vključuje tudi izdelavo metadona za Center za zdravljenje odvisnosti.

Vse **lekarniške storitve**, ki smo jih analizirali v predhodnih treh poglavjih, prikazujemo v spodnjem grafikonu. **Celotni obseg storitev**, merjen v točkah, ki smo jih realizirali z izdajami zdravil na recepte in brez receptov ter dobavnice, je v letu 2017 znašal 1.190.260 točk. Realizirali smo za 1 % večji obseg storitev kot v predhodnem letu.

Grafikon 5: Število točk storitev, 2017

6.2.4 Prodaja na naročilnice za medicinske pripomočke

Prodaja medicinskih pripomočkov, ki se uporabljajo za diagnosticiranje, preprečevanje, spremljanje, zdravljenje in lajšanje bolezni, okvar, invalidnosti, anatomskih funkcij ali fizioloških procesov, je v porastu. Medicinske pripomočke izdajamo v okviru cenovnih standardov, ki jih določa ZZS. V letu 2017 smo evidentirali 23.613 naročilnic za medicinske pripomočke, kar je za 6 odstotkov več kot leto poprej. Količina izdelkov - število izdanih kos/kom na naročilnico je v letu 2017 porasla za 5,5 %, vrednost marže pa za 7,3 % v primerjavi z letom 2016.

Marca 2015 je ZZS po zgledu obnovljivega recepta uvedel še **obnovljivo naročilnico za medicinske pripomočke**. Namenjena je bolnikom, ki medicinski pripomoček potrebujejo zaradi kroničnega zdravstvenega stanja, ki pa je stabilno urejeno. Na obnovljivo naročilnico lahko zdravnik predpiše potrošne medicinske pripomočke za sladkorne bolnike, plenice, predloge in hlačne predloge za nego na domu, pa tudi za medicinske pripomočke za nego izločilne stome in nesterilne komprese za nego stome, urinske katetre za enkratno uporabo ter urinal kondome in zbirnik za sečnik.

6.2.5 Prodaja izdelkov za podporo zdravljenja in ohranitev zdravja

Prodaja maržnega blaga zajema prodajo prehranskih dopolnil, živil za posebne zdravstvene namene, kozmetičnih in drugih izdelkov namenjenih zaščiti ljudi, medicinskih pripomočkov, izdelkov namenjenih dezinfekciji in dezinsekciji, laboratorijskih priborov in strokovne literature namenjene pacientom, se je v letu 2017 povečala za 5,2 odstotka v primerjavi z letom 2016.

Prodaja galenskih izdelkov v lekarnah zavoda se je v letu 2017 povečala za 0,5 % v primerjavi z letom 2016. Povečanje pa beležimo pri prodaji drugim pravnim osebam za nadaljnjo prodajo na drobno. V primerjavi z letom 2016 je bila skupna rast prodanih galenskih izdelkov 2,4 %.

7. DEJAVNOST GALENSKEGA IN KONTROLNO ANALIZNEGA LABORATORIJA

7.1 Galenski laboratorij

V letu 2017 je galenski laboratorij izdelal:

- 3.710 kg poltrdnih farmacevtskih oblik (mazila, kreme, geli, svečke in globule),
- 5.700 kg tekočih farmacevtskih oblik (od tega 3060 kg sirupov) in
- 730 kg zdravilnih čajev.

Raztehtali, razpolnili, označili in spakirali smo 137.511 kosov galenskih izdelkov in kozmetičnih proizvodov.

Od junija 2016 sodelujemo z zunanjim partnerjem Naturopatski center Saeka. Zanje izdelujemo zeliščne čaje Preslica, Ajda, Kopriva, Kamilica, Rman, Vinska rutica, Žajbelj in Timijan (status hrana).

V podporo prodaji izdelanih galenskih zdravil in izdelkov ter kozmetičnih proizvodov smo pripravili različne informativne materiale (brošure, plakati, letaki, ...). Aktivnosti podrobneje pojasnjujemo v poglavju 12.

V laboratoriju smo izvedli različne aktivnosti s področja usposabljanja in informiranja:

- Imeli smo dan internega izobraževanja za strokovne delavce našega javnega zavoda in izvajali mentoriranje obvezne prakse za študente in dijake, specializante oblikovanja zdravil ter pripravnike. V letu 2017 so se v galenskem laboratoriju izobraževali: 2 farmacevta iz drugih lekarniških enot in 8 farmacevtskih tehnikov – pripravnikov oziroma študentov farmacije (obvezna študijska praksa).
- Farmaceutke, zaposlene v galenskem laboratoriju, pripravljamo interna izobraževanja za svoje sodelavce, pa tudi za dijake, študente in zaposlene v naših lekarniških enotah. Vsem študentom, dijakom in pripravnikom predstavimo osnovna poglavja Dobre distribucijske prakse, Dobre proizvodne prakse, posebej se posvetimo zagotavljanju čistoče in mikrobiološke kakovosti surovin, prostorov, površin, izdelkov in osebja ter podamo osnove sistema kakovosti pri delu z živili, HACCP sistema.
- Izvajamo predavanja za Z točko, pripravljamo vsebine za internet in intranet, pripravljamo tiskane in elektronske informativne vsebine za sodelavce v naših lekarniških enotah, v lekarniških enotah v času, namenjenem predstavitvam novosti s strani strokovnih sodelavcev, predstavljamo posamezne izdelke galenskega laboratorija, izobražujemo laično javnost o delu galenskega laboratorija in galenskih izdelkih (tudi preko časopisnih člankov in radijskih oddaj). Lekarniško paleto in galenska zdravila za zdravje naših stopal smo predstavili na predavanju v organizaciji Ljudske univerze Šentjur. Obiskali so nas tudi člani Društva zeliščarjev Ginko iz Celja, predstavili smo jim sistem kakovosti in delo v galenskem laboratoriju.
- V mesecu juniju smo sodelavci galenskega laboratorija izvedli strokovno ekskurzijo v podjetje Simbio d.o.o. v Bukovžlak, kjer smo si ogledali ravnanje z odpadki v zbirnem centru naše regije in se na kraju samem poučili o smiselnosti ločevanja odpadkov, ki nastajajo tako v proizvodnem kot tudi domačem okolju.

7.2 Kontrolno analizni laboratorij

Dejavnost kontrolno analiznega laboratorija je tesno povezana z dejavnostjo galenskega laboratorija. Laboratorij opravlja vzorčenje, pregled dokumentacije in preskušanje kakovosti substanc za farmacevtsko uporabo (vstopnih surovin) in opravlja preskušanje kakovosti galenskih polizdelkov (surovin za nadaljnjo predelavo) in galenskih izdelkov v skladu s predpisanimi specifikacijami.

Kontrolno analizni laboratorij je v letu 2017 opravil naslednja dela:

- Vzorčenje, pregled dokumentacije in potrjevanje istovetnosti za 407 vzorcev substanc za farmacevtsko uporabo in za 341 vzorcev rastlinskih drog.
- Vzorčenje, pregled dokumentacije, preskušanje kakovosti 541 serij galenskih polizdelkov in izdelkov.
- Spremljanje stabilnosti 29 vzorcev galenskih izdelkov z namenom možnega podaljšanja roka uporabnosti.
- Sodelovanje pri reševanju reklamacij galenskih izdelkov in ugotavljanje vzrokov odstopanj v proizvodnji galenskih izdelkov.
- Reanaliza substanc za farmacevtsko uporabo in galenskih izdelkov ter proučitev možnosti podaljšanja roka uporabnosti.
- Nabavljal in pripravljaj potrebne reagente.
- Redna kontrola ustreznosti označevanja galenskih izdelkov na stični in zunanji ovojnini in dodatno pregledali spremenjena navodila za uporabo pred tiskanjem.

Poleg rednega dela v laboratoriju smo sodelovali tudi pri izvedbi internega strokovnega nadzora lekarniških enot Celjskih lekarn ter v delovni skupini Lekarniške zbornice Slovenije za pripravo Kodeksa magistralnih pripravkov in sodelovali pri izvedbi Strokovnega nadzora s svetovanjem v lekarniški dejavnosti, ki ga po javnem pooblastilu MZ izvaja Lekarniška zbornica Slovenije.

V letu 2017 smo pripravili prevod monografij 9. izdaje Evropske farmakopeje za farmacevtske substance, ki jih nabavljajo lekarne našega zavoda za uporabo v magistralni pripravi zdravil. Te monografije lekarne potrebujejo, da lahko zagotavljajo kakovost teh substanc s primerjavo navedb na od dobavitelja pridobljenem certifikatu kakovosti z navedbami v zadevni monografiji Evropske farmakopeje. Prevedene monografije so lekarnam dostopne na intranetni strani Celjskih lekarn.

V lanskem letu smo v sodelovanju z mikrobiološkim laboratorijem celjske enote Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano spremljali tudi mikrobiološko kakovost magistralno izdelanih pripravkov za oči v Lekarni Center. Rezultati mikrobiološke kontrole so bili ustrezni.

8. TRŽENJE

V letu 2017 smo nadaljevali z akcijo in vsako prvo sredo v mesecu ponudili našim uporabnikom 15 % popust pri nakupu kozmetičnih izdelkov Galenskega laboratorija Celjskih lekarn.

15 % POPUST

CELJSKE LEKARNE
GALENSKO LABORATORIJ
CELJSKIH LEKARN

za izdelke
ahena
kozmetika

Vaš o izdelkih si lahko preberete na:
www.lekarnaNaKlik.si

Popust se obračuna pri blagajni in velja za izdelke v celoti, izjema so odprodaje celog.

VSAKO PRVO SREDO V MESECU

V reviji **CityMagazine** smo objavili oglase za: Mleko s konopljinim oljem, nov izdelek Ognjičevo mleko in Jobbino kremo s kolagenom.

CELJSKE LEKARNE
GALENSKO LABORATORIJ
CELJSKIH LEKARN

NOVO

Z razredčenim pšeničnim mlekom in konopljinim oljem, pomešan s posebnimi sestavinami, nežno razredči kožo in jo navlaži, odstrani odvečno maščobo.

popusti razredči kožo in jo navlaži brez maščobne občutke

www.lekarnaNaKlik.si

15% popust za izdelke

ahena
kozmetika

CELJSKE LEKARNE
GALENSKO LABORATORIJ
CELJSKIH LEKARN

NOVO

globočinsko razredči pomešan razredči kožo pred igrano tudi po sončenju.

efektivna kombinacija ognjiča in dekspantenola.

www.lekarnaNaKlik.si

15% popust za vse izdelke

ahena
kozmetika

CELJSKE LEKARNE
GALENSKO LABORATORIJ
CELJSKIH LEKARN

NOVO

JOBBINA KREMA S KOLAGENOM
za nego suhe in mešane kože

www.lekarnaNaKlik.si

Ognjičevo mleko

Junija smo na trg lansirali **nov kozmetični izdelek Ognjičevo mleko**. Skladno s trendom prehoda na sodobnejšo embalažo je na voljo v »airless« vsebnikih, ki predstavljajo sodobno, priročno in z vidika stabilnosti izdelka izboljšano embalažo. Ponudili smo ga v dveh velikostih, poskusni ali priročnejši 30 g velikosti pakiranja in v večji, 200 g embalaži. 30 g pakiranje je na voljo tudi za Mleko s konopljinim oljem.

Promocijo izdelka smo podprli s plakati, članki v tiskanih medijih in radijskim oglaševanjem.

Jeseni smo pripravili brošuro **ahena NATURA** in predstavili kozmetične izdelke negovalne linije z jojobinim oljem, negovalne linije s konopljinim oljem, premium negovalne linije ter zaščitne negovalne linije. Brošuro smo izdali tudi v ruskem in italijanskem jeziku.

Pripravili smo material za novoletno darilo, izdelali vzorce Mazila za ustnice z vitaminom E, ki smo jih uporabnikom v lekarnah delili kot novoletno darilo, pripravili smo plakate, radijske in tiskane oglase.

Sestavine / ingredients: Paraffinum Liquidum, Glycerol Palmisate, Glycerol, Olea Europaea fruit oil and Tocopheryl Acetate, Citrus Lemon Peel oil, G-Limonene, Citral, Linalool, Geraniol.

Shranjujte nedozogljivo otrokom.

BREZPLAČNI VZORCI!

Celjske lekarne, Celjski laboratorij
Vodilnikova 1, Celje

MAZILO ZA USTNICE z vitaminom E za nego in zaščito ustnic

Izjemno nežna krema za ustnice potrebuje posebno nego, ki ji zagotavlja vlago in jo ščiti pred zunanjimi vplivi okolja. Mazilo za ustnice vsebuje vitamin E in oljčno olje v negovalni podlagi s dišečim voskom, ki intenzivno navlaži ustnice in jih hkrati varuje pred obsevanjem ultravijoličnega svetla (UV-zaščita). Hkrati odpravi pekoč občutek, zagotavlja dolgotrajno navlaženost ustnic in jim vrata mehko in mladostno sijaj.

9. VLAGANJA V ŠIRITEV IN RAZVOJ DEJAVNOSTI

V letu 2017 smo izvajali vlaganja v osnovna sredstva po potrjenem poslovnem načrtu.

Vrednost nabavljenih osnovnih sredstev:

Projekt	(EUR)
Lekarna Slovenske Konjice	19.576
Lekarna Šentjur	55.068
Lekarna Rogaška Slatina	29.909
Lekarna Šmarje	162.700
Lekarna Center	167.182
Lekarna Planet	34.158
Galenski laboratorij	20.716
Posodobitev informacijsko komunikacijske tehnologije	52.952
Zamenjava dotrajane in manjkajoče opreme	61.826
Skupaj	604.087

Investicije v opremo

V treh lekarnah (Slovenske Konjice, Šentjur in Rogaška Slatina) smo izvedli izboljšanje osvetlitve v lekarni - namestitve novjših sistemov, ki zagotavljajo ustrezno osvetlitev z vidika varstva pri delu za zaposlene, izboljšanje vidnosti izdelkov - prodajni vidik ter učinkovitejše varčevanje z energijo.

Razlogi so za zamenjavo klasične fluo rasvetljave za LED so naslednji:

- Boljša kakovost svetlobe, prihranek pri energiji, zmanjšanje emisij ogljikovega dioksida, donosnost naložbe v 3 letih, brez stroškov vzdrževanja.
- Pri menjavi smo skušali poiskati svetilo z istim izrezom zaradi manjšega posega v prostor. S tem smo dosegli višjo svetilnost kot pri obstoječih svetilkah. Svetila brez optike (difuzna) smo zamenjali s svetili z optiko, s tem smo usmerili moč svetila na željeno površino in s tem povečali svetilnost na površini.
- Prav tako smo povečali svetilnost, kakovost svetlobe ter dodali svetila, ker je bilo to potrebno zaradi premajhne osvetljenosti, kot so vitrine ali prodajne površine.
- Velika prednost je tudi faktor CRI ali Ra faktor, to je Faktor barvne razpoznavnosti. Pri Halogen in varčni žarnici je ta faktor med 75-80. Najslabše sta reproducirani modra in rdeča svetloba, s tem so tudi barve izdelkov puste. Pri LED svetilih s CRI 90-95 so barve bolj žive in prijetne na pogled.

V lekarnah smo naredili menjavo v večini za naslednja svetila:

PRIMERJAVA				
Halogen	50W	42 W	8W	LED
Fluo (2x18W)	36W	6W	30W	LED
Fluo (2x26W)	52W	12W	40W	LED

Primerjava med LED svetilom ter ostalimi viri svetlobe kot so klasična žarnica, halogenska ter varčna je na letni ravni v porabi elektrike in življenjski dobi.

	Standard Incandescenti	ALOGENA	NEON	LED
450 lumens	40 Watt 17,6€/anno	29 Watt 12,8€/anno	10 Watt 4,4€/anno	5 Watt 2,2€/anno
800 lumens	60 Watt 26,4€/anno	43 Watt 18,9€/anno	13 Watt 5,7€/anno	10 Watt 4,4€/anno
1100 lumens	75 Watt 33€/anno	53 Watt 23,3€/anno	20 Watt 8,8€/anno	13 Watt 5,7€/anno
1600 lumens	100 Watt 44€/anno	72 Watt 31,7€/anno	26 Watt 11,4€/anno	15 Watt 6,6€/anno
	DURATA: 1 ANNO	DURATA: 1-2 ANNI	DURATA: 10ANNI	DURATA: 15-25+ ANNI

Lekarna Slovenske Konjice

Vrednost opreme – nove razsvetljave je znašala 19.576 EUR.

Lekarna Šentjur

Vrednost opreme je znašala 55.068 EUR.

- Vrednost nove razsvetljave (15.568 EUR).
- Avtomatizirano skladiščenje smo nadgradili z drugo robotsko roko za dvig in premikanje pakiranj zdravil v robotskem sistemu (19.700 EUR) ter transportni trak (prolog), ki zagotavlja nemoteno , samostojno skladiščenje pakiranj zdravil. (19.800 EUR).

Lekarna Rogaška Slatina

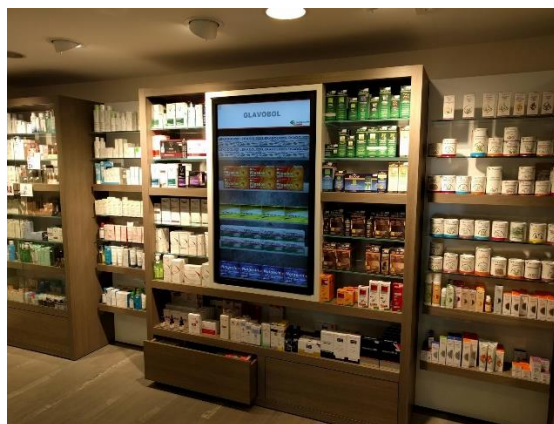
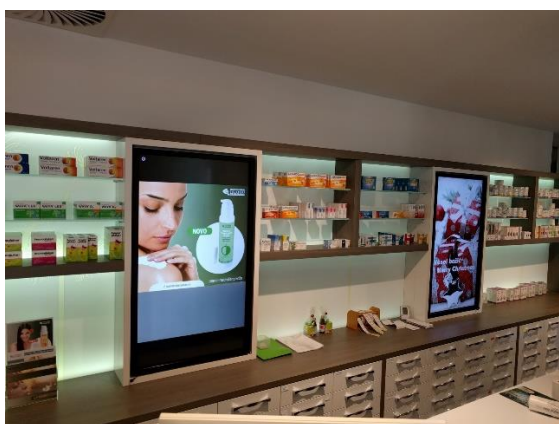
Vrednost opreme je znašala 29.909 EUR.

Nabavili smo potrebno dodatno notranjo opremo in v prostoru izboljšali osvetlitev (19.774 EUR). Finalizacija novih lekarniških prostorov v drugem nivoju lekarnice – izdaja zdravil na recept in brez recepta je zahtevala načrt dopolnitev ter dodatno grafično opremo in stenske obloge (10.135 EUR).

Lekarniške prostore za sprejem, pripravo in izdajo zdravil in ostalih prostornih procesov smo opremili do te mere, da je bila v decembru 2017 izvedena preselitev na novo lokacijo, za katero smo predhodno pridobili uporabno dovoljenje UE Šmarje pri Jelšah in verifikacijo MZ.

Uspešno je bil izveden javni razpis za nabavo avtomatiziranega robotskega sistema JN008316/2017, ki smo ga pričeli septembra 2017.

Sistem za katerega smo podpisali pogodbo o nabavi in vzdrževanju z izbranim ponudnikom je dobavitelj začel vgrajevati v januarju tega leta.

Lekarna Planet

Vrednost opreme je znašala 34.158 EUR.

V začetku leta smo dokončali investicijo v Lekarno Planet, skladno z zahtevami Pravilnika o pogojih za opravljanje lekarniške dejavnosti. Gradbeno obrtniška dela so bila končana že v letu 2016, januarja smo prostore in opremo pričeli uporabljati. V vrednosti opreme v letu 2017 je notranja oprema oficine (retropult, pult za promocije, svetovanje) in spremljevalnih prostorov (oprema v sprejemu zdravil in materialki, elementi ob avtomatiziranem skladišču, čajna kuhinja).

V sklopu vzdrževanja smo stekleno fasado na zahodni strani zaščitili s senčili in tako zagotovili optimalno temperaturo v prostorih lekarnе. V drugi polovici leta je najemodajalec zamenjal zunanji del fasade celotnega objekta, kar je še dodatno pripomoglo k doseganju želene temperature v lekarniških prostorih.

Galenski laboratorij

Vrednost opreme je znašala 20.716 EUR.

V letu 2017 smo prevzeli v uporabo nov stroj za izdelavo sirupov - duplikator za sirupe.

Nov duplikator omogoča izdelavo 100 l serije (cca 450 do 650 kosov, odvisno od volumna končnega polnjenja) sirupov skladno s sodobnimi standardi. Delovni volumne posode je 100 l. Duplikator ima dvojni plašč, ki omogoča ogrevanje do 100 °C in hlajenje vsebine s sanitarno vodo. Ogrevanje poteka preko električnih grelcev in termičnega olja, hlajenje s pomočjo sanitarne vode preko bakrene cevi. Površina materiala, ki prihaja v stik z izdelkom, je elektro-polirana skladno z zahtevami, ki veljajo za proizvodnjo zdravil. Pokrov je mogoče popolnoma dvigniti, opremljen je varnostnim ventilom, pralno glavo in oglednim oknom z osvetlitvijo ter dozirnim lijakom, ki omogoča dodajanje surovin med obratovanjem. Na dnu posode je nameščeno magnetno mešalo, ki omogoča doseganje enotne temperature v celotni vsebini posode in preprečuje lokalno pregrevanje. Na dnu je še temperaturna sonda in ventil za ročni izpust. Posoda je izolirana, na zunanji strani je izolacija zaščitena s pločevino, ki omogoča enostavno pranje in temeljito čiščenje posode tudi na zunanji strani. Duplikator je nameščen na ohišju s 4 vrtečimi se kolesi, kar omogoča enostavno premikanje po prostoru. Nameščena krmilna enota omogoča odčitavanje in spreminjanje hitrosti mešanja in temperature produkta ter drugo, z elektroniko pogojeno manipulacijo s strojem.

Nabavili smo akumulatorski hidravlični voziček, ki omogoča lažje in varnejše dviganje težjih bremen (surovin in izdelkov) tudi na višje ležeča mesta.

Avtomatiziran sistem za shranjevanje in prinos zdravil

V letu 2017 smo izvedli dve javni naročili za nabavo avtomatiziranega lekarniškega sistema skladiščenja s prinosom zdravil in njegovo vzdrževanje za obdobje 60 mesecev in sicer; JN005401/2017 za Lekarno Šmarje pri Jelšah in JN005860/2017 za Lekarno Center.

V obeh lekarnah smo prilagodili prostor za vgradnjo sistemov. Preuredili smo preostali prostor za shranjevanje zdravil in drugih izdelkov, dopolnili obstoječo notranjo opremo ter inštalacije in ga opremili z robotiziranim lekarniškim sistemom Gollmann, ki zagotavlja hitrost, zanesljivost in kakovost procesov.

Vrednost opreme za Lekarno Šmarje pri Jelšah je znašala 162.700 EUR.

Vrednost opreme za Lekarno Center je znašala 167.182 EUR.

Posodobitev informacijsko komunikacijske tehnologije (52.952 EUR).

- Podpultna avtomatska blagajna (10.568 EUR) - omogoča avtomatizacijo gotovinskega poslovanja znotraj obstoječih prodajnih mest. Prednosti sistema so večja varnost za blagajniško osebje, večja natančnost gotovine v blagajni, izboljšano odkrivanje ponaredkov, proces vračanja in sprejemanja denarja je hitrejši. Podpultno samopostrežno blagajno smo integrirali v prodajni pult v lekarni Center.
- Elektronske cenovke (19.948 EUR) – označitev cen izdelkov na policah z elektronskim prikazovalnikom smo namestili v lekarni Planet in Slovenske Konjice.
- Urejevalnik čakalnih vrst (5.351 EUR) - katerega prednost je možnost posameznega pristopa k izdajnemu mestu in s tem vzpostavitvi bolj zasebnega svetovanja. Urejanje vrste prepreči zadrego med uporabniki, katera vrsta je prava. Stranka se med čakanjem lahko prosto giblje v oficini lekarne ali sede na stol. Urejevalnik čakalnih vrst smo namestili v Lekarni Rogaška Slatina.
- Videonadzorni sistem (8.300 EUR) omogoča pregled dogajanja v objektu s pomočjo kamer v živo ali pregledovanje video posnetkov o dogodkih, ki so se zgodili v preteklosti. Sestavni deli videonadzornega sistema so kamere in digitalni snemalnik ter povezave med njimi. Namestili smo jih v lekarnah Planet, Vojnik in Center.
- Ostala računalniška oprema (9.322 EUR): računalniki, tiskalniki, monitorji, dostopne točke, UPS napajalnik, čitalniki črtne kode.

Zamenjava dotrajane in manjkajoče opreme (61.826 EUR).

Nabavili smo naslednjo opremo za lekarne:

- lekarniški hladilniki (8 kosov)
- ognjevarna omara za shranjevanje narkotikov (1 kos),
- lekarniški svetlobni znaki in napisi (1 kos),
- mešalec Topitec (2 kosa)
- sterilizator – avtoklav vaccum namizni in sterilizator Binder E28 - sušilnik (2 kos)
- medicinski varilnik za sterilno embalažo (1 kos)

Izvedli smo naslednja večja vzdrževalna dela (38.648 EUR).

- V Lekarni Šentjur je bil izveden pregled ravne strehe, kjer je bilo ugotovljeno, da streha oz. preplastitev ni poškodovana, zamaka pa ob okenskih policah ZD Šentjur. Stike polic s fasado smo sanirali in preprečili prepuščanje vode.
- V Lekarni Center smo vgradili dodatni hladilni agregat v klimatizacijski sistem, ki odpravlja težavo s prevelikimi odmiki v temperaturi in vlagi v posameznih prostorih lekarne. Prenovili smo prostor za izdelavo sterilnih zdravil in sicer smo preuredili obstoječe prezračevanje z vgradnjo novega vpihovalnega ventilatorja z dušilci zvoka. Vgradili smo tudi novo klima napravo. Za to so bila potrebna spremljajoča dela kot so demontaža sekundarnega stropa in luči pred pričetkom del in ponovna montaža po končanih delih, predelava kanalske mreže, vgradnja cevnih povezav hladilnega plina v okrasno parapetno masko, priklop kondenza na obstoječ sifon pomivalnega korita in elektro priklop zunanje enote hladilnika zraka.
- V lekarni Šmarje in Center smo ustrezno pripravili prostor za vgradnjo avtomatiziranega sistema za shranjevanje in prinos zdravil.

III. TRAJNOSTNI RAZVOJ

10. SPREMLJANJE KAKOVOSTI POSLOVANJA

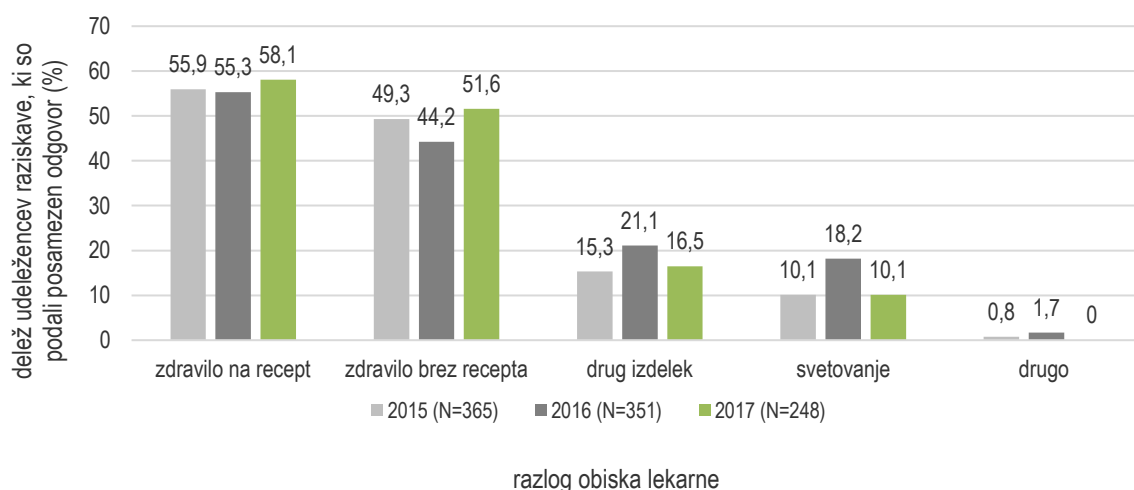
10.1 Zadovoljstvo uporabnikov

Raziskavo zadovoljstva uporabnikov z lekarniškimi storitvami smo izvajali od 10.-23. januarja 2018 z namenom, da pridobimo vpogled v aktualno stanje zadovoljstva uporabnikov z lekarniškimi storitvami. Zavedamo se namreč pomembnosti ugotavljanja zahtev, potreb in želja naših uporabnikov, zagotavljanja skrbi za vsakega posameznika in pomena prilagodljivosti v odzivanju na različne uporabnike.

Anketiranje se je izvajalo tako, da so zaposleni uporabnike lekarniških storitev po opravljeni storitvi povabili k sodelovanju v raziskavi. Izpolnjevanje je potekalo v lekarni. Vsem udeležencem raziskave smo v zahvalo podarili vzorec ene izmed naslednjih krem našega Galenskega laboratorija: *Krema s konopljinim oljem*, *Krema z jobobinim oljem*, *Vitaminska vlažilna krema*, *Jobobina krema s kolagenom*.

V raziskavo je bilo vključenih 5 enot Celjskih lekarn, in sicer lekarne Slovenske Konjice, Vojnik, Planet, Šmarje in Šentjur. V vseh enotah se je anketiralo po 50 (oz. v posameznih enotah med 47 in 52) uporabnikov. Skupno je bilo v raziskavo vključenih 248 uporabnikov lekarniških storitev.

Na spodnji sliki lahko vidimo vzrok zadnjega obiska udeležencev raziskave (ena oseba je lahko podala več možnih odgovorov), primerjalno z letoma 2016 in 2015. Večina udeležencev raziskave je v lekarno prišla zaradi zdravila na recept, čemur sledijo zdravila brez recepta, drugi izdelki in svetovanje.

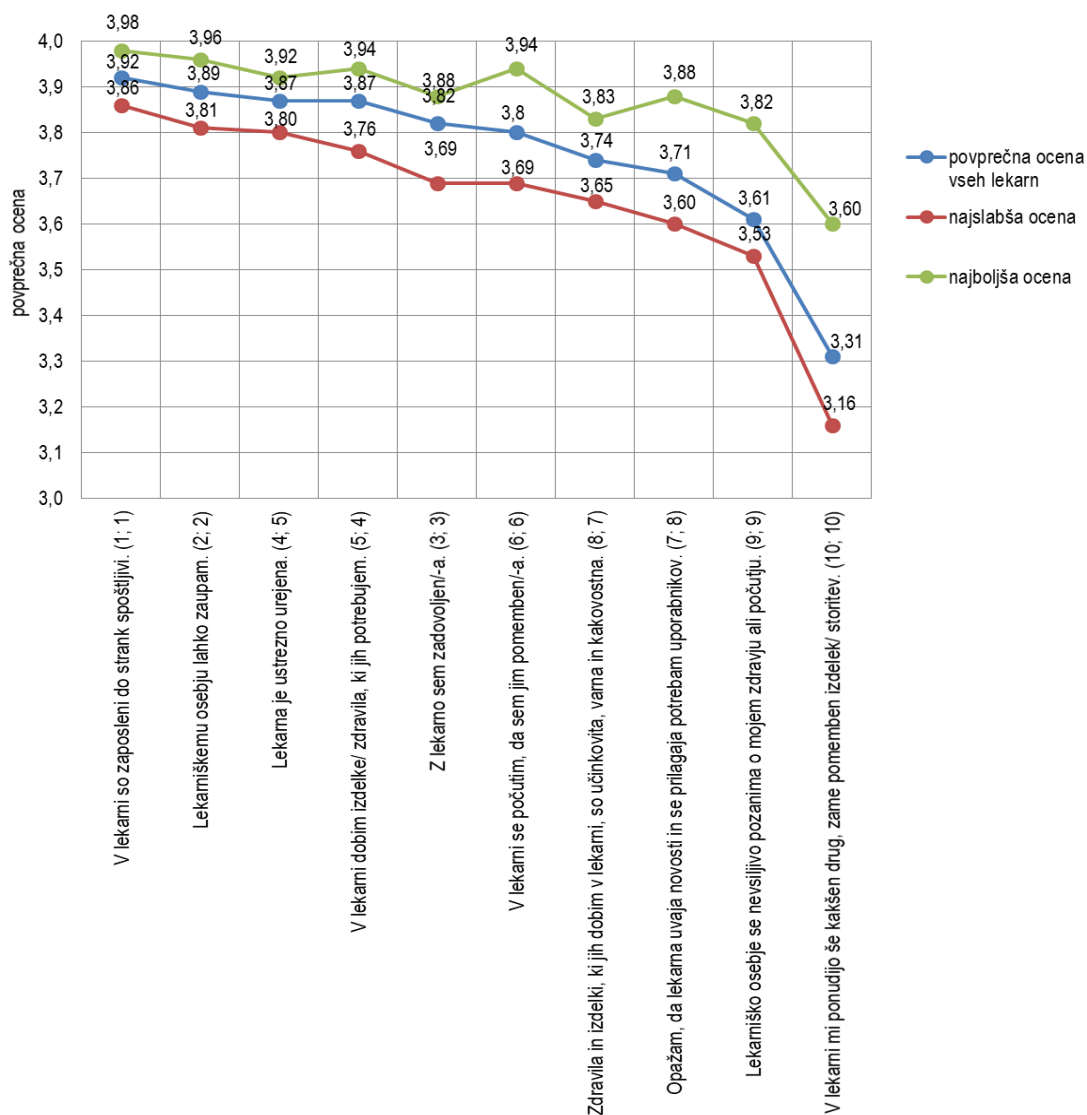

Nadalje so rezultati pokazali, da so pri zadnjem obisku v lekarni v večini primerov farmacevti/farmaceutski tehniki predstavili več zdravil/izdelkov in o posameznih svetovali ter uporabnikom lekarniških storitev pomagali pri končni odločitvi o izboru zdravila/izdelka. Prav tako so tudi razložili, kako naj se zdravilo/izdelek uporablja oz. preverili, ali je uporabnik s tem že seznanjen.

Pri udeležencih smo preverili tudi njihovo seznanjenost z možnostjo dogovora za individualno farmacevtsko svetovanje. Rezultati kažejo, da jih je 66% seznanjenih s to storitvijo (med posameznimi enotami delež variira med 60% in 74%).

Na naslednji sliki je prikazano, kako so bile ocenjene posamezne postavke oz. trditve vseh ocenjevanih lekarn skupaj (modra črta), hkrati pa je pri vsaki postavki označena še najboljša (zgornja zelena črta) in najslabša (spodnja rdeča črta) ocena postavke (t.j. povprečna ocena lekarn, ki je bila pri posamezni

postavki najslabše ocenjena, in povprečna ocena lekarn, ki je bila pri posamezni postavki najbolj ocenjena).

ocenjevane postavke od najboljše do najslabše ocenjene
(v oklepaju je rang posameznih postavk glede na ocene v raziskavi l. 2016 in l. 2015)

Na sliki si postavke sledijo od v povprečju najboljše do v povprečju najslabše ocenjene. V navpično napisanih postavkah je v oklepaju dodana številka, ki prikazuje rang (t.j. vrstni red) povprečne skupne ocene teh postavk v raziskavah preteklih dveh let (po vrstnem redu so najprej navedeni podatki za l. 2016, sledijo podatki za l. 2015).

Skupna povprečna ocena vseh postavk vseh ocenjevanih lekarn znaša 3,75 (najvišja možna ocena je 4). Najbolje ocenjene so bile postavke, ki se nanašajo na spoštljivost zaposlenih do strank, na zaupanje uporabnikov lekarniškemu osebju, urejenost lekarniških prostorov ter izdelkov/zdravil. Vse te postavke so bile najboljše ocenjene tudi v preteklih raziskavah.

Najslabše ocenjeni postavki se kot v preteklih raziskavah nanašata na proaktivnost lekarniškega osebja (ponujanje dodatnega izdelka oz. storitve ter nevsiljivo poznanje o zdravju/počutju).

Razkorak med ocenami najboljše in najslabše ocenjenih lekarn je največji pri postavkah, ki se nanašajo na proaktivnost lekarniškega osebja in na občutek uporabnikov, da so v lekarni pomembni, ter na opažanje uvajanja novosti.

V primerjavi s podatki raziskav preteklih let so boljši rang dosegle postavke, ki odražajo mnenje uporabnikov glede dostopnosti izdelkov/zdravil, glede urejenosti lekarn ter mnenja uporabnikov, da so zdravila in izdelki iz lekarn učinkoviti, varni in kakovostni.

Te številčne podatke podpirajo tudi besedilni odgovori udeležencev raziskave, ki imajo pomembno vrednost pri takšnih raziskavah. V tokratni je bilo podanih 77 pohval (kar pomeni, da je približno vsak tretji izmed 248-ih udeležencev podal pohvalo). Več kot polovica pohval (40 izmed 77-ih) se nanaša na zaposlene (tudi v preteklih raziskavah je bilo podobno). In sicer lahko na podlagi pohval sklepamo, da uporabniki lekarniških storitev lekarniško osebje zaznavajo na sledeč način:

- strokovni, profesionalni:
  - *Vaši farmacevti in tehniki so zelo strokovni.*
  - *Profesionalen in prijeten odnos osebja lekarn do strank.*
  - *Zelo sem zadovoljna z vašimi strokovnimi delavci. Vedno dobim ustrezen nasvet.*
  - *Želim, da odnosi ostanejo še naprej na takšnem nivoju.*
- dostopni, prijazni, pripravljeni svetovati in zavzeti pri skrbi za uporabnike lekarniških storitev:
  - *Posebno mi je všeč, ker se lekarniško osebje 100% posveti pacientu oziroma kupcu zdravil in nam svetuje glede učinkovitosti in uporabe zdravil. Hvala vam, z vami nam je lažje.*
  - *Pripravljenost pomagati, svetovati.*
  - *Zahvaljujem se za čas in pozornost, ki mi jo posvečate. Počutim se domače.*
  - *Zaposleni so zelo prijazni. Stranki se resnično posvetijo. So marsikomu za vzgled.*
  - *Všeč mi je vaša prijaznost in da se popolnoma posvetite stranki.*
  - *Všeč mi je, da se lahko pogovorim o težavah glede jemanja zdravil in njihovih stranskih učinkih in dobim prijazen odgovor.*
  - *Lekarna je ljudem zelo prijazna.*
- kot pretekla leta je bilo tudi tokrat izpostavljenih nekaj posameznikov, s katerimi so uporabniki vzpostavili še posebej dober odnos, in za katere navajajo sledeče:
  - *Še posebej bi rada pohvalila gospo K. Prav vesela sem, da ob mojem obisku dela prav ona. Prijazna, ustrezljiva, vedno svetuje in s prijaznostjo odgovori na vsa vprašanja. Prav zato rada obiščem vašo lekarno.*
  - *Današnji uslužbenki A. vse pohvale za izredno prijaznost in pomoč pri izbiri zdravila ter svetovanje, res pohvalno zelo, ter izredna spoštljivost.*

Zaposleni so vsako leto v raziskavah deležni največ pohval, kar odraža, da so prav oni eden izmed ključnih dejavnikov uspeha in napredka vsake organizacije. V oblikovanju odnosa z uporabnikom predstavljajo zaposleni bistvo osebnega svetovanja; pri tem so boljši od kakršnegakoli medija, saj je osebno svetovanje vitalen, z energijo nabit dinamičen proces, v katerem se farmacevtski tehnik in farmacevt vsakodnevno pojavljata v vlogi svetovalca, strokovnjaka in dostopne osebe, ki z uporabnikom ustvarja zaupen medosebni odnos. Pogosto se uporabniki vračajo v neko lekarno prav zaradi odnosa, ki so ga vzpostavili in ga vzdržujejo z osebjem v tej lekarni.

Po pogostosti pohvalam zaposlenih in njihovega pristopa sledijo splošne pohvale (*Še tako naprej.; Sem zelo zadovoljna, da imamo v našem kraju tako lekarno.; S to lekarno sem zelo zadovoljna v celoti.; Nimam pripomb. Velikokrat nadomestite zdravnika.*). Ostale pohvale so se nanašale na lekarniške prostore (*Lekarna je ustrezno urejena, celo lepa.*) in na izbor izdelkov (*Zadovoljen sem s ponudbo.*).

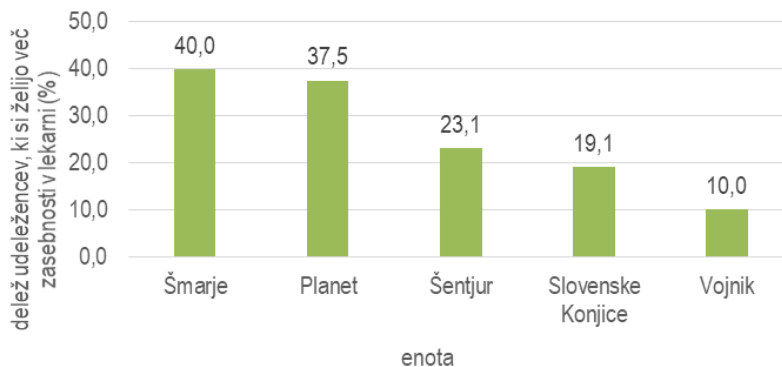
Na podlagi predstavljenih rezultatov lahko sklepamo, da uporabniki lekarniških storitev petih proučevanih enot Celjskih lekarn doživljajo visoko stopnjo zadovoljstva. K temu prispevajo:

- kakovost prodajanih izdelkov in storitev,
- zagotavljanje ustreznih informacij uporabnikom, da je izdelek oz. storitev zanje čim bolj koristen, t.j. informacij, ki so pomembne, točne, razumljive, zapomnljive in uporabne,
- prizadevanje za vzpostavljanje in vzdrževanje osebnega pristopa z uporabniki, obravnavanje uporabnikov na prijazen in spoštljiv način ter
- prizadevanje za udobje uporabnikov v procesu interakcije z organizacijo (spoštovanje uporabnikovega časa, olajševanje tistih dejavnikov, na katere lahko vplivamo ipd.).

Usmerjenost v razvoj in izboljšave aktualnega stanja pomeni, da pozornost namenjamo tudi šibkim področjem in smo dovzetni tudi za kritike in predloge po spremembah. Slednji so dragocen vir informacij, saj le majhen delež nezadovoljnih uporabnikov nezadovoljstvo dejansko izrazi.

Kritike so se v tokratni raziskavi nanašale na odsotnost neprekinjene dežurne službe v Šentjurju, na previsoko ceno zdravil brez recepta in na različno vsoto doplačevanja zdravil v različnih časovnih obdobjih. Kot moteče je bilo izpostavljeno še plačevanje dežurne takse in plačevanje nosilnih vrečk. Podani so bili komentariji, da dandanes ljudje pojemo preveč zdravil ter da bi bilo potrebno zdravnike in paciente opozarjati na medsebojno delovanje zdravil. Izražen je bil predlog po uvedbi enotne čakalne vrste v Lekarni Šentjur. Dve osebi sta izpostavili željo po večji zasebnosti v lekarni, ena za Lekarno Šmarje in druga za Lekarno Slovenske Konjice.

Glede želje po večji zasebnosti v lekarni smo sicer vprašali vse udeležence raziskave. Odgovori kažejo, da si v povprečju 26% udeležencev raziskave želi več zasebnosti, odgovori pa se precej razlikujejo za vsako posamezno lekarno (prikazani so na spodnji sliki).

Iz slike lahko razberemo, da je željo po več zasebnosti v lekarni izrazilo največ udeležencev raziskave za lekarni Šmarje in Planet, medtem ko je izrazilo malo udeležencev izrazilo željo po več zasebnosti za Lekarno Vojnik.

Če povzamemo: rezultati raziskave so vzpodbudni, saj odražajo visoko stopnjo zadovoljstva udeležencev raziskave, hkrati pa odstirajo tudi nekaj priložnosti za izboljšave, ki so tudi sicer stalnica našega razvoja in h katerim ves čas stremimo. Visoka stopnja zadovoljstva uporabnikov predstavlja cilj vsake organizacije, saj je to najboljša osnova za zvestobo kupca na dolgi rok. Da bo zvestih uporabnikov lekarniških storitev Celjskih lekarn čim več, in da bo proces interakcij med lekarniškim osebjem ter uporabniki optimalen, si bomo še naprej prizadevali za zavzetost, strokovnost in profesionalnost pri opravljanju svojega dela ter za nenehen strokovni in osebni razvoj vseh zaposlenih.

Poročilo pripravila: mag. Mojca Debelak univ.dipl.psih.

10.2 Pritožbe in pohvale

V letu 2017 smo prejeli deset pritožb, ki smo jih obravnavali po vsebini. V teku obravnavanja pritožb, smo skupaj z uporabniki razrešili nesporazume. V lekarnah je bilo v lanskem letu v knjigah pritožb in pohval zapisanih osem pohval in pet pritožb, ki so jih vodje lekarn uspešno razrešili.

10.3 Verifikacije in strokovni nadzori lekarniških enot

Skladno z ZLD-1 ter Pravilnikom o pogojih za opravljanje lekarniške dejavnosti (Ur. l. 39/06) so bili v lekarniških enotah opravljeni strokovni nadzori ter verifikacije.

Lekarniška zbornica Slovenije je opravila **strokovni nadzor s svetovanjem** v Lekarni Planet. Pri strokovnih nadzorih komisija pregleda odločbo zadnje verifikacije, ustreznost strokovnih kadrov, strokovno izpopolnjevanje kadrov, prostore, opremo, strokovno dokumentacijo ter izvajanje internih strokovnih nadzorov. Iz zapisnika komisije LZS je razvidno, da pri nadzoru ni bilo ugotovljenih nepravilnosti.

Interni strokovni nadzori se v lekarniških enotah izvajajo enkrat letno ali po potrebi. V letu 2017 je komisija za interne strokovne nadzore, imenovana s strani direktorice zavoda, nenapovedano pregledala deset lekarniških enot Otok, Vitanje, Zreče, Planet, Slovenske Konjice, Loče, Šentjur, Kozje, Rogatec in Vojnik ter skladno s predpisi podala ukrepe za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti.

Verifikacija lekarniške enote se opravi vsakih pet let. Postopek verifikacije se prične na predlog zavoda, ki poda na Ministrstvo za zdravje ustrezno vlogo za verifikacijo lekarniške enote in sicer za podaljšanje verifikacijske odločbe ali preselitve na novo lokacijo ali prenavo lekarn.

Skladno s predpisi so bile za dobo pet let ponovno verificirane naslednje lekarn:

- Kozje in Nova vas, razlog podaljšanje verifikacijske odločbe,
- Rogaška Slatina, razlog preselitev lekarn na novo lokacijo.

10.4 Uradni nadzori drugih inštitucij

V **Celjskih lekarnah** je Javna agencija RS za varstvo konkurence izvedla poizvedbo v zvezi z uvedenim postopkom proti Lekarniški zbornici Slovenije glede ugotavljanja kršitve 6.čl Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (ZPOmK-1). Posredovano je bilo zahtevano pojasnilo glede razvrščanja zdravil v humani medicini, označevanja zdravil, ki se izdajajo brez recepta v lekarnah in v specializiranih prodajalnah, načina oblikovanja cen, vrednosti prodaje zdravil za obdobje 2010– 2016, cene izbranih zdravil ter izdaje zdravil na beli Rp.

V **Lekarni Vojnik** je ZZS opravil redni finančno-medicinski nadzor nad uresničevanjem pogodbe in izvajanjem programa zdravstvenih storitev. ZZS je pregledal recepte in obračun zdravil v obdobju jan. - maj 2017 in pri tem preveril 2.635 izdanih škatel zdravil, katerih vrednost je v breme OZZ v znesku 13.772,28€ in v breme PZZ v znesku 31.921,65€. ZZS je ugotovil odstopanja pri izdaji treh zamenljivih zdravil brez doplačil (v breme OZZ nad NPV) v prehodnem 14-dnevnom obdobju zamenjave MZZ in je bila pri tem napačno obračunana vrednost le teh v skupnem znesku 11,67 €.

ZZZS smo pojasnili, da smo v lekarni pri izdaji zdravil ravnali pravilno v okviru možnosti in podatkov, ki smo jih imeli v trenutku izdaje na voljo, s čimer pa se ZZZS ni strinjal.

- Po razlagi ZZZS je bila oznaka "2 - zamenljivega zdravila znotraj NPV ni na trgu" neupravičeno uporabljena, ker so bila v izbrani skupini MZZ cenejša zdravila na trgu na dan izdaje in bi morali v lekarni to upoštevati. Farmacevti jo vedno dodelijo izključno na podlagi informacij od veledrogerij, ZZZS pa navaja, da je lekarna dolžna preverjati prisotnost zdravila na trgu vsak dan pri veledrogerijah.

Ta zahteva se v praksi izjemno težko izvaja, saj nam teh podatkov v obliki sodobnih spletnih servisov dobavitelji (kljub več pozivom) ne zagotavljajo. Omogočajo zgolj druge kontakte, telefonske klice ali ročne vpoglede na portalih.

- Naslednji problem so cene zdravil iz skupine MZZ, veljavne na dan izdaje. V praksi se je izkazalo, da v 28-ih dneh, ni mogoče vedno porabiti vseh predhodnih zalog zdravil nabavljenih po starih (višjih) veljavnih cenah. Razlike nad NPV pa v lekarni ne smemo zaračunati pacientu, ker je nabavna cena zdravila na dan izdaje nižja. V takih primerih smo v lekarni prisiljeni, da znižamo ceno zdravila v svojo škodo. Za pravilno določitev najcenejšega zdravila v skupini MZZ, v lekarni nujno potrebujemo trenutno (dnevno) veljavne (veledrogerijske) cene vseh zdravil iz skupine, ki pa jih v lekarni nimamo (vedno) oziroma nimamo druge možnosti, kot da ročno na portalu dobaviteljev preverjamo trenutno veljavne (veledrogerijske) cene. Tudi ta zahteva se v praksi izjemno težko izvaja.

Zagotavljanje ažurnih (dnevni veledrogerijskih) cen zdravil iz seznama MZZ, v RS prav tako potrebuje sistemski pristop, ali v okviru podatkov v Centralni bazi zdravil - CBZ (trenutne obračunske cene v CBZ niso enake nabavnim cenam na trgu) ali z drugim zakonitim zanesljivim spletnim servisom.

V **Lekarni Otok** je ZZZS opravil nadzor nad izvajanjem določb Pogodbe o zagotavljanju medicinskih pripomočkov. Pomanjkljivosti niso bile ugotovljene.

V **Lekarni Planet** in **Lekarni Gregorčičeva** je Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin izvedla nadzor prometa veterinarskih zdravil. Pomanjkljivosti niso bile ugotovljene.

V **Galenskem laboratoriju** je Inštitut KON-CERT Maribor izvedel nadzor za pridobitev certifikata »naravna kozmetika« in VINTIM d.o.o. je opravil kontrolni pregled prostorov s področja varnosti in zdravja pri delu ter s področja varstva pred požarom. Pomanjkljivosti niso bile ugotovljene.

Računsko sodišče je izvedlo revizijsko poizvedbo glede pravilnosti poslovanja na področju dobave zdravil v letu 2014 in Celjskim lekarnam poslalo Revizijsko poročilo o nabavi zdravil v Celjskih lekarnah, št. 322-4/2015/42 z dne 23.12.2016. V porevizijskem postopku je računsko sodišče pregledalo odzivno poročilo ter izkazane popravljalne ukrepe Celjskih lekarn (enako Gorenjskih lekarn in Mestnih lekarn) glede postopkov javnega naročanja ocenilo kot zadovoljive in sicer: v Celjskih lekarnah smo se pridružili skupnemu javnemu naročilu za nakup blaga za nadaljnjo prodajo, ki ga bo za javne lekarniške zavode izvedla lekarniška zbornica.

Upravni odbor lekarniške zbornice je marca sprejel sklep, da bo ta po proučitvi vseh nerazrešenih vprašanj in pridobitvi mnenj Ministrstva za javno upravo, Ministrstva za zdravje in Evropske komisije začela s projektom izvedbe skupne oddaje javnega naročila. Za izvedbo javnega naročila bo lekarniška zbornica poiskala zunanjega svetovalca.

11. ZAPOSLENI

11.1 Zaposlovanje in struktura kadrov

V zavodu je bilo na dan 31. 12. 2017 zaposlenih 180 delavcev:

- 85 magistrov farmacije (od tega 8 specialistov), 56 farmacevtskih tehnikov in 39 drugih sodelavcev za vodstvena, strokovna, administrativna in tehnična opravila.
- 160 zaposlenih za nedoločen in 20 za določen čas,
- 12 zaposlenih za krajši delovni čas od polnega (ali 8,38 zaposlenih preračunano iz ur),
- 3 zaposleni s priznano invalidnostjo III. kategorije (za krajši delovni čas 4 ure),
- zaradi dolgotrajne bolniške odsotnosti (nad 30 dni) je bilo odsotnih 8 zaposlenih,
- zaradi starševskega in porodniškega dopusta je bilo odsotnih 9 zaposlenih.

Delovno mesto / stopnja izobrazbe	število zaposlenih
Direktor – magistra farmacije	1
Zdravstveni delavci	
Magister farmacije +specializacija/ VIII.	8
Magister farmacije / VII.	77
Farmaceutski tehnik / V.	56
Galenski laborant	3
Nezdravstveni delavci	
VIII	2
VII	3
VI	2
V	6
I - IV	22
SKUPAJ	180

Izobrazbena struktura delavcev na dan 31. 12. 2017:

Šolska izobrazba	2017		2016	
	število	Struktura	število	Struktura
Visoka izobrazba	91	50,6	86	50,0
Višja izobrazba	2	1,1	2	1,2
Srednja izobrazba	62	34,4	57	33,1
Manj kot srednja	25	13,9	27	15,7
SKUPAJ	180	100,0	172	100,0

V letu 2017 je delovno razmerje prenehalo sedmim delavcem in sicer: trem delavcem z visoko, eni delavki s srednjo in trem delavkam z manj kot srednjo izobrazbo. Razlogi za prenehanje delovnega razmerja so bili: pri dveh zaposlenih iztek pogodbe za določen čas, pri treh zaposlenih prekinitve delovnega razmerja na njihovo željo, pri eni zaposleni upokojitev in ena smrt zaposlene.

Zaradi nadomestitve, reorganizacije in povečanega obsega dela smo na novo zaposlili 15 delavcev za določen čas. Po izobrazbeni strukturi so bili med novimi zaposlenimi 8 delavcev z visoko izobrazbo, 6 delavcev s srednjo izobrazbo in 1 delavka z manj kot srednjo izobrazbo.

V zavodu je zaposlenih 91,1 % žensk in 8,9 % moških. Pretežno ženski kolektiv in starostna struktura zaposlenih se kaže tudi v odsotnostih zaradi materinskih dopustov in starševskih dopustov ter bolniškega dopusta zaradi nege družinskih članov. To predstavlja velik izziv tako pri organizaciji rednega dela kot tudi zagotavljanju neprekinjene preskrbe z zdravili, od zaposlenih pa zahteva pogosto prilagajanje spremembam delovnega časa in lokacije dela.

Struktura delavcev po spolu na dan 31. 12. 2017:

Spol	število	Struktura
Moški	16	8,9
Ženske	164	91,1
SKUPAJ	180	100,0

Starostna struktura delavcev na dan 31. 12. 2017:

Starost	število	Struktura
20 - 29	29	16,1
30 - 39	60	33,3
40 - 49	30	16,7
50 +	61	33,9
SKUPAJ	180	100,0

Povprečna starost vseh zaposlenih v zavodu je 41,3 let.

Z analizo stanja in preračunom efektivnega delovnega časa ugotavljamo, da je bil v letu 2017 od 2.080 ur posamezen zaposlen na razpolago 1.473 ur na leto. Razlika je posledica odsotnosti zaradi:

- izrabe letnega dopusta 12,32%
- bolezni do 30 dni, nad 30 dni in starševskega in porodniškega dopusta 11,75%
- praznikov po zakonu 3,74%
- strokovnega izobraževanja in izpopolnjevanja 1,63%

11.2 Razvoj kadrov

V letu 2017 smo nadaljevali s strokovno psihološko selekcijo kandidatov, ki se želijo zaposliti pri nas. Zaposlene vabimo, da izrazijo svoje mnenje in predloge za izboljšave ter jim omogočamo, da sodelujejo pri mnogih projektih (npr. sodelovanje pri pripravi splošnih postopkov in različnih protokolov, objavljane prispevkov na intranetu, usposabljanje novih zaposlenih...), saj se zavedamo sinergij timskega delovanja, pomembnosti opolnomočenosti zaposlenih in njihove vključenosti v izboljševanje obstoječega stanja. Omogočamo interni coaching s področja osebnih in poslovnih tem; bodisi enkratni, bodisi kontinuirani. Z vodji večjih enot redno mesečno izvajamo poslovne kolegije. Letno izvajamo ocenjevalne letne razgovore z vsemi zaposlenimi v zavodu.

11.3 Izobraževanje

Za leto 2017 smo skladno z določili Pravilnika o strokovnem izpopolnjevanju zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev (Ur.l. RS, št. 92/2006 s spremembami) organizirali izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja za strokovne delavce v organizaciji: Lekarniške zbornice Slovenije, Slovenskega farmacevtskega društva, Fakultete za farmacijo in drugih izvajalcev. Planirali smo predvsem tista izobraževanja, ki prispevajo k varni in racionalni uporabi zdravil in racionalnemu poslovanju na vseh področjih.

Zaposleni v Celjskih lekarnah smo se v letu 2017 udeleževali izobraževanj po programu za farmacevte, farmacevtske tehnike, računovodske delavce, delavce informatike in delavce splošno kadrovske službe. Izobraževanja so trajala različno dolgo: nekaj ur, en dan ali več dni. Med daljša izobraževanja sodi specializacija, ki jo nadaljuje pet magistrov farmacije (ena je z njo začela v letu 2016, ena v letu 2015, ena v letu 2014, ena v letu 2012, dva v letu 2011), ena magistra farmacije pa je s specializacijo začela v letu 2017.

Vse zaposlene usmerjamo na izobraževanja glede na potek in potrebe delovnega procesa ter ponudbe izobraževanj in izpopolnjevanj. Številna predavanja in seminarji potekajo izven delovnega časa. Zaposleni se poleg udeležbe omenjenih izobraževanj izobražujejo še preko dveh spletnih portalov Doctrina in FarmaPro, ki ponujata strokovna izobraževanja za zdravnike in farmacevte.

strokovna izobrazba	št. dni izobraževanj
farmacevtski tehnik	219
magister farmacije	588
ostali	45

Za izobraževanja smo v letu 2017 porabili 53.723 € za kotizacije in 6.302 € za šolnine - specializacije. Večji strošek je posledica vključitve ene zaposlene v program specializacije, šestih zaposlenih v izobraževanje za pridobitev kompetence za storitev farmakoterapijski pregled, dveh zaposlenih v izobraževanje o homeopatiji in drugih daljših izobraževanj.

Naši zaposleni pa ne sodelujejo v izobraževalnem procesu le kot slušatelji, temveč tudi kot predavatelji. Predavanja izvajajo za sodelavce ter za laično in strokovno javnost.

11.4 Izvajanje dejavnosti učnega zavoda

Z odločbo Ministrstva za zdravje, št. 1611-11/2016-2 z dne 10. 5. 2016, nam je za dobo 5 let podeljen naziv učni zavod, za izvajanje praktičnega pouka dijakov srednje strokovnega izobraževalnega programa farmacevtski tehnik in študentov univerzitetnega študijskega programa farmacija, pod pogoji, določenimi z zakonom.

V zavodu izvajamo praktični pouk, praktično usposabljanje in pripravništvo s pomočjo naših 24ih mentorjev, ki jih usposabljammo za izvajanje mentoriranja. Mentorska služba je organizirana v več enotah zavoda, glavna mentorica vodi mentoriranje v Lekarni Center in sodeluje z ostalimi področnimi mentorji po različnih enotah zavoda. Izvajanje praktičnega pouka, usposabljanja in pripravništva je skrbno načrtovano in v skladu s programom za določeno poklicno skupino. Usposabljanje v zavodu poteka po različnih enotah zavoda, majhnih in velikih, ter v laboratorijih z namenom, da se študenti, dijaki in pripravniki spoznajo z raznolikostjo in zahtevnostjo dela v lekarni ter osvojijo zahtevane kompetence.

Praktično usposabljanje v trajanju 4,5 mesecev je v letu 2017 pri nas opravljalo 8 študentov 5. letnika študijskega programa magister farmacije; in sicer so trije s praktičnim usposabljanjem začeli oktobra 2016 in ga zaključili februarja 2017, dva sta bila na praktičnem usposabljanju od februarja do junija 2017, trije pa so s praktičnim usposabljanjem začeli oktobra 2017 in ga bodo končali februarja 2018.

V letu 2017 smo omogočili opravljanje pripravništva za poklic farmacevtski tehnik 1 osebi, ki bo pripravništvo s strokovnim izpitom zaključila v mesecu marcu 2018. Celotno pripravništvo za poklic farmacevtski tehnik traja 6 mesecev. Pri izvajanju praktičnega pouka sodelujemo oziroma pomagamo tudi drugim zavodom, ki nimajo naziva učni zavod, in sicer tudi z omogočanjem opravljanja strokovnega izpita za poklic farmacevtski tehnik, v letu 2017 kar enajstim pripravnicam. Vse so strokovni izpit uspešno opravile. V letu 2017 so pri nas opravljali eno-, dvo- oz. tritedensko praktično usposabljanje tudi 3 dijaki Gimnazije in srednje kemijske šole Ruše (smer Farmacevtski tehnik) in dve dijakinji Srednje šole za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo Ljubljana (smer Farmacevtski tehnik).

11.5 Aktivnosti zaposlenih na strokovnem področju izven zavoda

Magistri farmacije iz Celjskih lekarn poleg opravljanja dela v zavodu sodelujejo v okviru Lekarniške zbornice Slovenije, Slovenskega farmacevtskega društva, Ministrstva za zdravje, zdravstvenih domov in domov za ostarele, v različnih komisijah, delovnih skupinah in izvajajo predavanja za strokovno javnost.

12. RAZVOJ IZDELKOV IN STORITEV

12.1 Certifikat »naravna kozmetika«

Aprila 2017 smo prejeli certifikat za kozmetične izdelke linije athena, ki izpolnjujejo zahteve standarda Inštituta KON-CERT Maribor za neživilske sheme kakovosti.

Certifikat potrošniku zagotavlja, da izdelek res vsebuje pretežno naravne sestavine in odsotnost določenih snovi, ki v naravne izdelke ne sodijo ter potrjuje, da se pri izdelavi upoštevajo postopki s čim manjšim vplivom na okolje. Izdan je na osnovi preverjanja pravil, ki se jih proizvajalci morajo držati, če želijo za svoj izdelek pridobiti certifikat »naravna kozmetika«. Nekaj takšnih pravil je:

- Izdelek mora vsebovati najmanj 85% sestavin naravnega izvora in največ 15% sestavin sinteznega izvora (to so sintetične snovi, ki so nujne in dovoljene). V izdelku prisotna voda se pri tem izračunu ne upošteva.
- Za odišavljanje se lahko uporabijo le naravna eterična olja, ne pa njihove izolirane komponente. • Živalske sestavine ne smejo biti deli živali, njihovo pridobivanje ne sme povzročati stresa, bolečine ali smrti živali in morajo biti naravno proizvedene s strani živali (npr. med).
- Rastlinske sestavine so dovoljene le, če njihova proizvodnja ali nabiranje rastlin v njihovem naravnem okolju nima negativnega vpliva na pokrajino in stabilnost ekosistemov, rastline pa ne smejo biti na seznamu ogroženih ali zaščitene vrst.
- Niti izdelki niti sestavine ne smejo biti testirani na živalih.
- Pakiranje mora biti ekološko razgradljivo ali iz materialov, ki jih je mogoče reciklirati.
- Pri proizvodnji je treba upoštevati seznam dovoljenih in prepovedanih snovi za čiščenje in razkuževanje opreme in prostorov.
- Izdelek ne sme vsebovati sintetičnih barvil, aromatičnih snovi, konzervansov (razen izrecno dovoljenih), silikonov, parafina, vazelina in podobnih proizvodov naftne industrije, genetsko spremenjenih ali s takšnimi postopki pridobljenih sestavin...

Ker so zahteve za certificirano naravno kozmetiko visoke, nam je v ponos, da smo uspeli izdelati kozmetično linijo athena NATURA, ki združuje vso certificirano naravno kozmetiko Galenskega laboratorija Celjskih lekarn.

V kategorijo »naravna kozmetika« so uvrščeni izdelki Krema s konopljinim oljem, Jojobina krema s kolagenom, Mleko s konopljinim oljem, Ognjičevo mleko, Mandljevo olje in Jojobino olje.

Priprava: Mirjam Hočevar Korošec, mag. farm.

12.2 Razvoj izdelkov Galenskega laboratorija

V Galenskem laboratoriju smo v letu 2017:

- Na trg smo sprostili nov izdelek »naravne kozmetike« ahena NATURA - Ognjičevo mleko. Na voljo je v 200 g in 30 g airless embalaži. Airless embalaža preprečuje dostop zraka v vsebnik med uporabo in omogoča popolno izpraznitev embalaže. Poleg bolj praktičnega načina polnjenja in uporabe izdelka nova embalaža omogoča, da hkrati naročamo večje količine nepotiskanih vsebnikov, kar je cenovno ugodneje kot naročanje vsebnikov za posamezne izdelke. Napolnjene vsebnike opremimo z nalepko lastne izdelave.

- V letu 2017 smo prehod na airless embalažo uvedli še za dva izdelka. V oktobru smo izdelali prvo serijo Mazila za ustnice z vitaminom E v novi, priročnejši airless embalaži, v decembru pa smo sprostili na trg novo pakiranje Krema za roke.

- Na podlagi povpraševanja iz lekarn smo pričeli z izdelovanjem **Krema z aciklovirjem**, saj industrijsko izdelano zdravilo z isto zdravilno učinkovino od poletja 2017 ni več dostopno na našem tržišču. S Kremo z aciklovirjem in nekaterimi drugimi izdelki oskrbujemo tudi druge lekarniške zavode in zasebne lekarne.
- Za lekarne smo na novo uvedli tudi recepturno olajšavo Natrijev hidrogen karbonat 100 g.

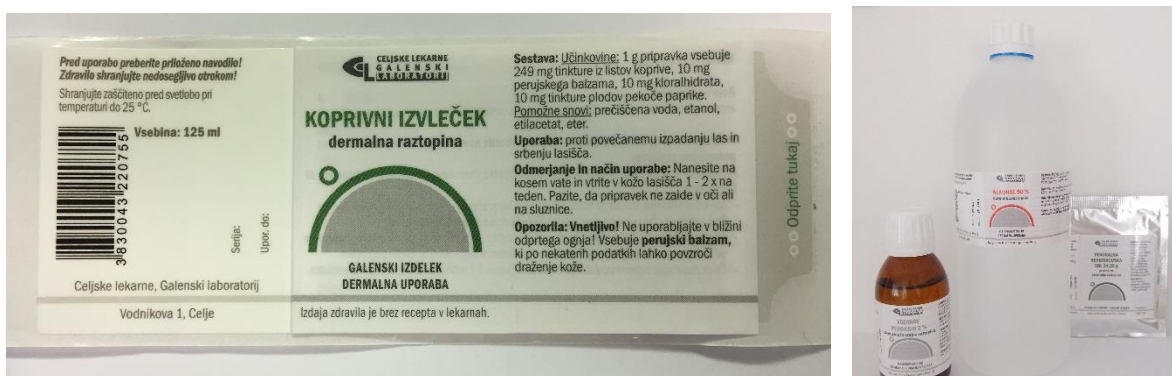
- V nabor naših izdelkov smo zaradi povpraševanja nekaterih lekarn in želje podjetja Saeko dodali tudi **zeliščni čaj Ajda**. Vsebuje zel ajde farmakopejske kakovosti. Ajdo odlikuje obilo flavonoidov, največ rutina, katerega ugodni učinek na steno kapilar (zmanjša prepustnost stene za beljakovine in posledično tudi vodo) je dokazan. Uživanje vodnih izvlečkov (čaja) zeli ajde tako lahko zmanjša otekanje in občutek težkih nog pri z ožiljem povezanih težavah.

- Pri Konopljinem olju smo izdelali dodatno pakiranje 500 ml in pri obeh, 250 in 500 ml pakiranju, spremenili embalažo in nalepko.

- Za 16 galenskih izdelkov, ki so na voljo brez zunanje ovojnine, smo pripravili večslojne »booklet« nalepke, ki omogočajo, da smo osnovnim podatkom o izdelku na krovni etiketi dodali tudi izčrpno navodilo za uporabo.

- Skupno 55 izdelkom smo prenovili dizajn, embalažo in/ali navodila za uporabo.

Spremembe teksta in/ali dizajna smo uvedli zaradi novih ali posodobljenih zakonodajnih zahtev, nove ovojnine, popravkov dizajna zaradi uskladitve z novejšimi koncepti, želje po izboljšanju prepoznavnosti izdelkov, poenotenju zunanje podobe ter sprememb teksta zaradi marketinških razlogov, izboljšanja berljivosti in razumljivosti ali popravkov.

Čaji: Borovnica, Šipek, Zeleni čaj, Šentjanževka, Vrbovec, Vednozeleni gornik, Pomirjevalni čaj, Čaj za ledvice in mehur

Sirupi: Trpotčev sirup za otroke, Timijanov sirup brez sladkorja, Kuminov sirup, Sirup za izkašljevanje za odrasle

Tekočine: Alkohol 70%, Alkohol 85 %, Alkohol 90 %, Glicerol, Koprivni izvleček, Losjon proti aknam, Olivno olje, Parafin tekoči, Ribje olje, Ricinovo olje, Šentjanževno olje, Tekočina proti potenju, Vodikov peroksid, Konopljino olje, Tekočina proti bradavicam, Tekočina proti kurjim očesom, Klindamicin, Baldrijanove kapljice,

Mazila: Belo hladilno mazilo, Cedolor gel, Cereumin gel, Gel proti potenju, Mazilo proti herpesu, Mazilo proti hemoroidom, Mazilo za pete, Mazilo z ihtamolom, Pasta s cinkovim oksidom

Svečke, globule: Svečke z glicerolom za odrasle, Vaginalne globule z boraksom

Prahi: Kalijev permanganat, Grenka sol, Peroralna rehidracijska sol, Prašek za rehidracijo

Kozmetika: Mandljevo olje, Jojobino olje, Jojobina krema s kolagenom, Krema vitaminska vlažilna, Krema z jojobinim oljem, Krema s konopljinim oljem, Mleko s konopljinim oljem, Krema za roke, Mazilo za ustnice,

Zaradi velikega nabora naših izdelkov, naraščajočega števila izdelkov na trgu in vedno strožjih zahtev za dokumentacijo in označevanje smo že pred leti začeli izločati nekurantne izdelke. V letu 2017 smo popolnoma ukinili proizvodnjo enega izdelka, več izdelkom pa smo ovojnino zamenjali z novo gramaturo in posledično ukinili stare šifre izdelka. Zaradi spremembe dobavitelja embalaže smo spremenili nazivno maso oziroma volumen izdelka Alkohol 70 % 125 ml in 260 ml, ki ga sedaj polnimo po 100 oziroma 200 ml.

Zaradi slabe prodaje nekaterih čajev, ki jih kljub temu želimo obdržati v svojem programu, smo v letu 2017 poskusno prešli na novo, cenovno sprejemljivejšo embalažo in pri nekaterih izdelkih na manjšo nazivno maso izdelka. Posledično smo lahko izdelkom znižali ceno, kar se pri nekaterih pozitivno odraža tudi pri prodaji. V letu 2017 so bili takšni izdelki Borovnica, Šentjanževka, Zeleni čaj in Šipek.

12.3 Kontrolno analizni laboratorij

Mikrobiološki monitoring pogojev v galenskem laboratoriju je bil uspešno izveden decembra 2012, v povezavi z Mikrobiološkim laboratorijem pristojnega Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano. Rezultati so bili ustrezni in posredno dokazujejo ustrezne mikrobiološke pogoje v galenskem laboratoriju. Prioritetna naloga ostaja tudi v prihodnje, da večkrat na leto izvedemo mikrobiološki monitoring pogojev izdelave na magistralni recepturi v Lekarni Center.

Zaradi potreb vrednotenja novih izdelkov in z namenom usklajevanja zahtevam nove zakonodaje o kozmetičnih izdelkih smo dopolnjevali postopke vrednotenja naših kozmetičnih izdelkov in izdelali analizne postopke za vrednotenje novih kozmetičnih izdelkov (npr. Ognjičevo mleko) ter novih galenskih izdelkov, npr. Krema z aciklovirjem 5 %.

12.4 Nova storitev: Farmakoterapijski pregled (FTP)

Izvajalke storitve FTP: Tanja Zorin, mag. farm., spec., Andreja Hohler, mag. farm., spec., Mateja Cvirn Novak, mag. farm., spec.

Polifarmakoterapija in starost nad 65 let sta pomembna dejavnika tveganja za pojav težav, povezanih z zdravili, ki so po ocenah vzrok za 4 % vseh hospitalizacij.

V letu 2017 so pričele farmacevtke specialistke z izvajanjem farmakoterapijskih pregledov v ambulantah farmacevta svetovalca.

V septembru 2017 se je vključil v ta projekt ZD Šentjur, v oktobru pa tudi ZD Celje, ZD Šmarje pri Jelšah in Domu upokojencev Šmarje pri Jelšah (DSO) ter ZD Slovenske Konjice in ZD Žalec.

Tedensko v ambulantah farmacevtk svetovalk opravijo v ZD Šentjur 6 ur, v ZD Celje 24 ur, v ZD Šmarje 12 ur ter v ZD Slovenske Konjice 8 ur in v ZD Žalec 8 ur.

Skupno so opravile v lanskem letu 150 FTP, od katerih je bilo 90% primerov izvedenih v ZD in 10% v DSO. Pri tem je v našo ambulanto napotilo paciente dve tretjini zdravnikov specialistov družinske medicine.

Najpogostejši razlogi napotitve so bili 'polifarmakoterapija' (85 %), 'pregled interakcij' (8 %) in 'izraženi neželeni učinki zdravil - NUZ' (8 %). Povprečna starost pacientov je bila 73 let (od 28 do 93), 59 % je bilo žensk in 41 % moških.

Pacienti so na sami izvedbi bili prisotni v 72 % FTP, ostale storitve pa smo izvedle v odsotnosti pacienta. Ob napotitvi na FTP je bilo predpisanih povprečno 11 (od 2 do 25) zdravil.

V izvedenih FTP je bilo ugotovljenih 85 izraženih NUZ oziroma interakcij pri skupno 61 pacientih. Glede na literaturo je pričakovati resne izražene NUZ pri 6-7 % vseh pacientov in izražene interakcije pri 20 % pacientov, ki prejema 7 zdravil ali več.

Eden ključnih vzrokov hospitalizacij zaradi preprečljivih težav, povezanih z zdravili, je tudi neadherenca, kar pomeni »z navodili neskladno jemanje zdravil«; to smo ob napotitvi na FTP zaznale pri 13 % pacientov. Farmaceutke svetovalke so izvedle intervencije v 99 % FTP, povprečno 5 intervencij. Te se nanašajo na priporočila in ukrepe za odpravljanje klinično izraženih neželenih učinkov pri pacientih, na priporočila za preprečevanje potencialnih težav zaradi zdravil, na optimizacijo in racionalizacijo zdravljenja z zdravili. Pri tem je pomembno poudariti, da je cilj storitve optimizacija zdravljenja z zdravili, kar ne pomeni nujno zmanjšanja števila zdravil v pacientovi terapiji.

Poleg FTP so farmacevtke svetovalke izvedle deset predavanj v sklopu »sestanka za kakovostno predpisovanje zdravil«. Poleg uvodnega sestanka, kjer so predstavile SOP farmakoterapijskega pregleda, so v omenjenih ZD pripravile temo: »Opioidi pri zdravljenju onkološke bolečine«.

S projektom FTP je uvedena nova storitev, ki v svoji izvedbi neposredno deluje na dejavnike tveganja za težave, povezane z zdravili. V prvih mesecih je bila pri 13 % pacientov zaznana neadherenca in pri 35 % izraženi NUZ oz. interakcije. S storitvijo FTP so prispevale k optimizaciji in racionalizaciji zdravljenja, kar je bistvo te storitve.

Priprava: mag. Mateja Cvirn Novak, mag. farm., spec., vodja projekta FTP

13. KOMUNICIRANJE

13.1 Preventivna, vzgojna in promocijska dejavnost

Z akcijami v okviru informativnih točk **Z TOČKA**, katerih namen je širiti dostopnost strokovnih informacij, zdravstveno vzgojnih vsebin, vzpostaviti prijazen stik z uporabniki, izvajamo naslednje aktivnosti: mesečna predavanja, objave v časopisih, Z točke v lekarnah, kjer so na voljo obvestila, priporočila, preventivne akcije, individualno svetovanje...Naši farmacevti pripravljajo informacije o varni in učinkoviti uporabi zdravil, zdravilnih zelišč in drugih izdelkov, namenjenih za prepoznavanje, zdravljenje ali preprečevanje bolezni in bolezenskih stanj.

Pod sloganom *Več za vaše zdravje* se lekarniški farmacevti srečujejo v prijetnem ter sproščenem kavarniškem vzdušju z laično populacijo. Na predavanjih posredujejo preverjene in neodvisne informacije ter obiskovalce spodbujajo k skrbi za lastno zdravje. Vsebine srečanj objavljamo na spletni strani, kar približa naše delo tudi mlajši populaciji.

Projekt je izvajalo deset farmacevtov, ki so na predavanjih predstavili naslednje teme:

- Kaj se skriva v skodelici čaja?
- Zdravljenje s konopljo – smo že pripravljeni?
- Apiterapija – kako nam lajša težave majhna čebelica?
- O nadzoru nevropatske bolečine
- Pomen našega sodelovanja pri antikoagulantnem zdravljenju
- Zeliščni pripravki in zdravila – na kaj bodimo pozorni?
- Ko začne srce popuščati
- Osveščamo o raku
- Pravilno in varno uporabljajmo antibiotike
- Ali dobro poznamo svoja zdravila?

Rezultati ankete kažejo, da so obiskovalci srečanj z dogodki zelo zadovoljni. Povprečno se je srečanja udeležilo 30 obiskovalcev, najpogosteje ženske (69,23%). Večina udeležencev je starejših od 65 let.

Iz ocene zadovoljstva ugotavljamo:

- da so za večino udeležencev nasveti farmacevta pomembni, med njimi 85,71% zelo pomembni, povprečna ocena 4,86 na lestvici 1-5;
- s samim dogodkom so dobili veliko novih informacij, med njimi 46,15% zelo veliko, povprečna ocena 4,33, na lestvici 1-5 in
- zato je večina udeležencev (84,62%) izvedbo dogodka ocenila z odlično oceno, povprečna ocena 4,85, na lestvici 1-5.

Obiskovalci srečanj so najpogosteje zvedeli za predavanje z vabilom po pošti. Vabilo pošljemo na 130 naslovov, od tega je 76% naslovnikov iz Celja, ostali so iz okoliških krajev.

Na spletnih straneh ponujamo informacije o naši dejavnosti, aktualnih temah in predstavljamo izdelke iz galenskega laboratorija. Pod rubriko vprašajte farmacevta lahko obiskovalci zastavijo vprašanje, dobijo brezplačen strokoven nasvet farmacevta in ostanejo anonimni.

Na vprašanja farmacevtov je v letu 2017 odgovarjalo 11 farmacevtov in en farmacevtski tehnik in podali 174 nasvetov.

13.2 Dan slovenskih lekarn, 26. september 2017

Sekcija farmacevtov javnih lekarn pri Slovenskem farmacevtskem društvu in Lekarniška zbornica Slovenije sta organizirala 13. Dan slovenskih lekarn na temo **Imunski sistem**. Poudariti želimo na primerno in varno uporabo prehranskih dopolnil ter zdravil brez recepta.

Zadnja leta hitro narašča število izdelkov za krepitev imunskega sistema, ki so lahko registrirana zdravila, zeliščni izdelki ali prehranska dopolnila. Uporabniki imajo sicer na voljo veliko informacij o kreptvi imunskega sistema, a ne razlikujejo preverjenih informacij od nepreverjenih in se ne zavedajo pomembnosti opozoril, kdo vse ne sme uporabljati določenega izdelka, na primer nosečnice, otroci, nekateri kronični bolniki...

Lekarniški farmacevti so v knjižici Imunski sistem predstavili nasvete in odgovore na številna vprašanja v zvezi s kreptvijo imunskega sistema.

13.3 Sodelovanje z mediji

Z namenom povečanja prepoznavnosti Celjskih lekarn in vloge lekarniškega farmacevta smo pripravili 77 prispevkov v lokalnih medijih z nasveti farmacevta na izbrano temo in ostalimi 131 oglasi. Sodelovali smo s tiskanimi mediji v tedenskih časopisih: Celjan, Novice, Rogaške novice ter Šentjurske novice, kjer smo na strani Zdravje objavljali napovednik dogodkov, prispevek v osrednji temi, izjave: položeno na srce in oglaševali.

Sodelujemo z Novim tednikom &Radio Celje. Devetkrat so bili lekarniški farmacevti gostje v radijski oddaji. Oddajo vodi radijska voditeljica, v obliki intervjuja; poslušalci pa lahko zastavijo kakšno vprašanje. Oddaja traja 15 min v dopoldanskem času.

14. VAROVANJE OKOLJA

Odpadna zdravila ne sodijo med običajne gospodinjske odpadke, saj so nevarna tako za ljudi kot okolje. Področje ravnanja z odpadnimi zdravili definira Uredba o ravnanju z odpadnimi zdravili (Ur. l. RS, št. 105/08), ki opredeljuje tako pogoje za zbiranje kot tudi odstranjevanje odpadnih zdravil. Poleg lekarn lahko odpadna zdravila oddajo uporabniki tudi izvajalcu javne službe v zbirnih centrih, v specializiranih trgovinah in zbiralcu odpadnih zdravil ob kampanjah.

Odpadna zdravila, ki jih sprejemamo v lekarnah:

- Odpadna zdravila v trdem stanju (npr. tablete, kapsule, svečke), ki so zaprta v originalni, nepoškodovani embalaži – ni pa nujno, da so takšna zdravila še originalno zaprta.
- Odpadna zdravila v obliki praškov ali tekočin (npr. praški, posipala, kreme, sirupi, kapljice), ki so originalno zaprta v nepoškodovani in čisti embalaži, in še niso bila odprta, pretrgana ali kako drugače spremenjena ali v embalaži, ki je »na pol prazna«.

Uporabnike prosimo, da predhodno odstranijo ovojnino, ki ni neposredno v stiku z zdravilom in da v lekarno ne prinašajo izdelkov, ki sodijo med običajne komunalne gospodinjske odpadke.

Skladno z Uredbo o ravnanju z odpadnimi zdravili v lekarni ni dovoljeno odlagati odpadnih radiofarmaceutskih izdelkov in odpadnih zdravil iz krvi in plazme. Ampuliranih zdravil in injekcijskih igel v lekarnah ne sprejemamo. Za zbiranje tovrstnih odpadkov so zadolženi drugi izvajalci.

Vse sprejete in oddane količine odpadnih zdravil veletrgovcem so ustrezno evidentirane. V letu 2017 je bilo oddanih 209 zabojnikov, v katerih je bilo skupaj 1.754 kg odpadnih zdravil, kar je za 10 odstotkov več kot leta 2016.

Skladno z okoljevarstveno zakonodajo Uredba o odpadkih (Ur. l. RS, št. 37/2015) , Uredba o ravnanju z odpadno električno in elektronsko opremo (Ur. l. RS, št. 55/2015, 100/2010), Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Ur. l. RS, št. 84/2006, 106/2006 s spremembami), Odredba o ravnanju z ločeno zbranimi frakcijami pri opravljanju javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki (Ur. l. RS, št. 21/2001, 41/2004-ZVO-1) ločujemo:

- odpadni tiskarski tonerji - odpadek nastaja kot potrošni material pri uporabi tiskalnikov in ga prepuščamo distributerju tiskarskih tonerjev,
- papirna in kartonska embalaža - odpadna embalaža, ki nastaja kot odpadek pri opravljanju same dejavnosti; gre za odpadno embalažo, ki je komunalni odpadek in je odpadna prodajna ali skupinska embalaža, ki nastaja iz storitvenih dejavnosti in javnega sektorja.

Skladno z obstoječo zakonodajo o obvladovanju nastajanja odpadkov, smo skrbeli za zmanjševanje količin odpadkov, med katere sodijo tudi vrečke, ki jih uporabniki brezplačno prejmejo ali kupijo v lekarni in za njihovo ločevanje.

IV. RAČUNOVODSKO POROČILO

- Zakon o računovodstvu (Ur.l. RS, št. 23/99),
- Zakon o javnih financah (UL RS, št. 11/11-UPB4, 14/13-popr., 101/13, 55/15 – ZFisP in 96/15 – ZIPRS1617),
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS, Ur.l. RS, št. 56/2002 s spremembami in dopolnitvami
- Zakon o dohodnini (ZDoh-2- UPB7, Ur.l. RS, 13/2011, 24/2012, 30/2012, 75/2012, 94/2012, 96/2013, 50/2014, 55/2015, 63/16 in 69/17),
- Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2 Ur.l. RS, št. 117/06, 90/07, 56/08, 92/08, 5/09, 96/09, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/2013, 50/2014, 82/2015, 68/16 in 69/17),
- Zakon o davku na dodano vrednost (ZDDV-1- UPB3, Ur.l. RS, št. 13/2011, 18/2011, 78/2011, 38/2012, 83/2012, 46/2013, 86/2014, 90/2015)
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2017 in 2018 (ZIPRS1617) Ur.l. RS, št.80/16, 33/17, 59/17 in 71/17 – ZIPRS1819)
- Zakon o davčnem postopku (ZDavP-2-UPB4, Ur.l. RS, št.—13/2011,32/2012, 94/2012, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16 in 69/17),
- Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju – ZFPPIPP-UPB8 (Ur.l. RS, št. 13/2014, 27/16)
- Zakon za uravnoteženje javnih financ (ZUJF, Ur.l. RS št. 40/2012, 105/2012, 47/2013, 85/2014, 95,2014, 90/2015, 102/15 in 63/16 – ZDoh-2R).
- Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Ur.l. RS, št. 140/06, 76/08),
- Uredba o delovni uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu Ur.l. RS, št. 69/2008, 97/2009 in 41/2012),
- Slovenski računovodski standardi (Ur.l. RS št. 95/2015, s spremembami in popravki),
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur.l. RS št. 115/02,21/03,134/03,126/04,120/07, 124/08, 58/2010, 104/2010, 104/2011, 86/16),
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (URL-134/03, 34/04,13/05, 138/06, 120/07, 112/09, 58/2010, 97/2012, 100/2015, 75/17),
- Pravilnik o računovodstvu Celjskih lekarn,
- Pravilnik o pripravi konsolidirane premoženjske bilance države in občin (Ur.l. RS št. 106/13 in 94/14),
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev (Ur. l. RS, št. 45/05,138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/2010, 108/2013, 100/2015),
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur. l. RS, št. 112/2009, 58/2010, 104/2010, 104/2011, 97/2012, 108/2013, 94/2014, 100/2015, 84/2016, 75/2017),
- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Ur.l. RS št.:12/01, 10/06, 8/07,102/2010),
- Zakon o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 in drugih ukrepih v javnem sektorju (ZUPPJS17, Ur.l. RS št. 88/16)

15. RAČUNOVODSKI IZKAZI

15.1 Bilanca stanja na dan 31.12.2017

(v EUR, brez centov)

NAZIV	Pojasnilo	Stanje na dan	Stanje na dan	INDEKS
		31.12.2017	31.12.2016	2017/2016
SREDSTVA (A+B+C)				
A) DOLGOROČNA SREDSTVA		5.505.204	5.314.244	103,59
NEOPREDMETENA SREDSTVA	1	25.768	37.836	68,10
NEPREMIČNINE	2	3.880.873	3.968.149	97,80
OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	3	1.598.564	1.308.259	122,09
B) KRATKOROČNA SREDSTVA		3.378.748	3.342.797	101,08
DENARNA SREDSTVA	4	241.711	153.543	157,42
KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	5	693.963	663.308	104,59
DANI PREDUJMI IN VARŠČINE		0	0	
KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV EKN		2.231.903	2.251.749	99,12
KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE		101.512	166.512	60,96
KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA			1.062	0,00
DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE		82.577	74.300	111,14
AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE		27.282	32.323	84,40
C) ZALOGE	6	2.523.367	2.308.464	109,31
I. AKTIVA SKUPAJ		11.407.319	10.965.504	104,03
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV (D+E)				
D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PČR	7	1.810.765	1.757.612	103,02
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE				
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH		465.533	395.214	117,79
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV		1.242.996	1.248.574	99,55
DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA		82.150	91.740	89,55
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV EKN		18.792	17.397	108,02
KRATKOROČNO OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV		0	0	
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA		0	0	
PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE		1.294	4.686	27,62
E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		9.596.555	9.207.893	104,23
DOLGOROČNE REZERVACIJE		0	0	
DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI		0	0	
DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		0	0	
OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	8	5.505.204	8.173.045	67,36
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI		4.091.351	1.034.847	395,36
I. PASIVA SKUPAJ		11.407.319	10.965.504	104,03

Pojasnila k bilanci stanja (priloga 1)

Skladno s Slovenskimi računovodskimi standardi ter Zakonom o računovodstvu so v nadaljevanju pojasnila k stanju sredstev in obveznosti do virov sredstev, ki so prikazana v bilanci stanja. Ta je sestavljena na podlagi knjigovodskih vrednosti posameznih kategorij v poslovnih knjigah.

Celotna sredstva v bilanci stanja so na dan 31.12.2017 znašala 11.407.319 EUR in so 4,04% večja v primerjavi s stanjem na dan 31.12.2016.

(v EUR, brez centov)

	Pojasnilo	Nabavna vrednost	Popravek vrednosti	Sedanja vrednosti	Delež odpisa v %
A) DOLGOROČNA SREDSTVA		9.467.217	3.962.012	5.505.204	41,85
NEOPREDMETENA SREDSTVA	1	135.990	110.223	25.768	81,05
NEPREMIČNINE	2	4.965.808	1.084.935	3.880.873	21,85
OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	3	4.892.248	3.293.684	1.598.564	67,32

Nabave dolgoročnih sredstev so razkrite v poglavju 12 – Vlaganja in so financirane iz priznane amortizacije in dolgoročnega namenskega vira za investicije.

1. Neopredmetena dolgoročna sredstva	25.768 €
Dolgoročne premoženjske pravice	25.768 €

V skladu s predpisi sodijo premoženjske pravice iz programske opreme med neopredmetena dolgoročna sredstva. Za odpis se uporablja metoda enakomerne časovne amortizacije po stopnji 20%.

Sedanjo vrednost sestavljajo programske licence, ki so v uporabi, ter aplikacija za spletno prodajo.

2. Nepremičnine	3.880.873 €
Zemljišča	303.226 €
Zgradbe	3.577.647 €

Amortizacija za zemljišča se ne obračunava, za zgradbe smo obračunali amortizacijo po stopnji 3% po metodi enakomerne časovne amortizacije.

Sedanja vrednost zemljišč je enaka nabavni vrednosti. Nabavna vrednost aktiviranih zgradb je 4,662.582,24 EUR, sedanja vrednost aktiviranih zgradb pa 76,73% nabavne vrednosti.

3. Oprema	1.598.564 €
------------------	--------------------

Evidentiranje opreme zajema opremo, drobni inventar, vlaganje v opredmetena osnovna sredstva v tuji lasti ter druga opredmetena osnovna sredstva.

Amortizacijo za opremo smo obračunali po metodi enakomerne časovne amortizacije po stopnjah 10 - 50%, drobni inventar ob nabavi 100% odpišemo.

Investicije v neopredmetena in opredmetena sredstva smo pokrivali iz priznane obračunane amortizacije ter namenskega dolgoročnega vira za investicije.

Sedanja vrednost opreme se je v primerjavi s preteklim letom povečala za 22,19% kar kaže na aktivno obnavljanje lekarn in drugih investicijskih vlaganj.

Nabava opreme po amortizacijskih skupinah v letu 2017:

Amortizacijska skupina	% odpisa	Nabavna vrednost
Telefoni, alarmne in videonadzorne naprave	10	7.763
Klimatske naprave	20	1.445
Računalniška druga oprema	25	39.705
Računalniki	50	4.057
Medicinske naprave, instrumenti	20	25.656
Pohištvo v lekarnah	12	19.924
Avtomatizirani sistemi skladiščenja	20	349.583
Druga (neomenjena) oprema	20	44.687
Skupaj		492.820

Prikaz vlaganj po projektih je predstavljen v poglavju 12.

4. Denarna sredstva	241.711 €
Denarna sredstva v blagajni	21.619 €
Denar na poti	99.868 €
Denarna sredstva na računih	120.224 €

Stanje denarnih sredstev zajema sredstva v blagajnah enot zavoda, denar na poti (pologi iz zaključkov blagajn 29., 30. in 31.12.2017, ki so oddani in so prispeli na račun prvi delovni dan v letu 2018) ter denarna sredstva na podračunu pri Upravi za javne prihodke Žalec. Stanje sredstev je večje v primerjavi s preteklim letom ter normalno glede na poslovanje zavoda ter zagotavljanje primerne likvidnosti.

5. Kratkoročna sredstva in aktivne časovne razmejitve	3.137.038 €
Terjatve do kupcev	693.763 €
Terjatve do uporabnikov EKN	39.107 €
Terjatve do ZZS in ZPIZ	2.192.795 €
Kratkoročno dani depoziti	101.512 €
Terjatve do državnih institucij in druge terjatve	82.577 €
Aktivne časovne razmejitve	27.282 €

Največji delež kratkoročnih sredstev zavoda predstavlja terjatev do ZZS (69,88%) in je kot tudi ostale terjatve do kupcev usklajena na dan 31.12.2017.

Stanje terjatev do kupcev, terjatev ko uporabnikov EKN ter do ZZS je na dan 31.12.2017 v višini 2.936.954 EUR. Skladno s pravilnikom o računovodstvu je oblikovan popravek vrednosti terjatev za deloma neplačane terjatve do zavarovalnice za obračunane provizije (še iz leta 2012) ter za posamezne neplačane račune v skupni vrednosti 11.287,71 EUR. Podrobna specifikacija spornih

terjatev je razvidna iz inventurnega elaborata. Zavod za izterjavo redno in pravočasno izstavlja plačilne opomine ter izvršbe na transakcijski račun dolžnikov.

Plačilna disciplina večine kupcev (za enkrat) ne predstavlja posebnih težav. Tudi ZZZS je v letu 2017 pravočasno poravnaval svoje obveznosti.

Med druge kratkoročne terjatve na dan 31.12.2017 beležimo terjatev za plačilne kartice (57.770,09 EUR), refundacije za boleznine (14.609,58 EUR) in terjatev za davek od dohodka pravnih oseb (17.517,33 EUR).

V aktivne časovne razmejitve smo upoštevali v letu 2017 zaračunane stroške, ki se nanašajo na leto 2018 (časopisi, specializacija), terjatev za vnovčene darilne bone ter prehodno še nezaračunan prihodek.

6. Zaloge	2.523.367 €
------------------	--------------------

Zaloge blaga so v primerjavi z letom 2017 večje 9,31%. Trend nižanja najvišjih priznanih vrednosti zdravil ter cenovnih standardov za terapevtske skupine zdravil se je v letu 2017 zmanjšal. Za zagotavljanje nemotene oskrbe prebivalstva z zdravili se je potrebno prilagajati z obsegom in raznovrstnostjo zalog zdravil v lekarni, kar zahtevajo liste medsebojno zamenljivih zdravil ter terapevtskih skupin. Skozi leto smo se trudili imeti optimalne zaloge, glede na ponudbo, možnost dobave, spremembe cen in ostale dejavnike na trgu zdravil in ostalega blaga..

Povprečna vrednost zalog v lekarnah in galenskem laboratoriju je v obravnavanem obdobju znašala 2.355.548,57 EUR po nabavni vrednosti in je v primerjavi s preteklim letom narasla za 4%.

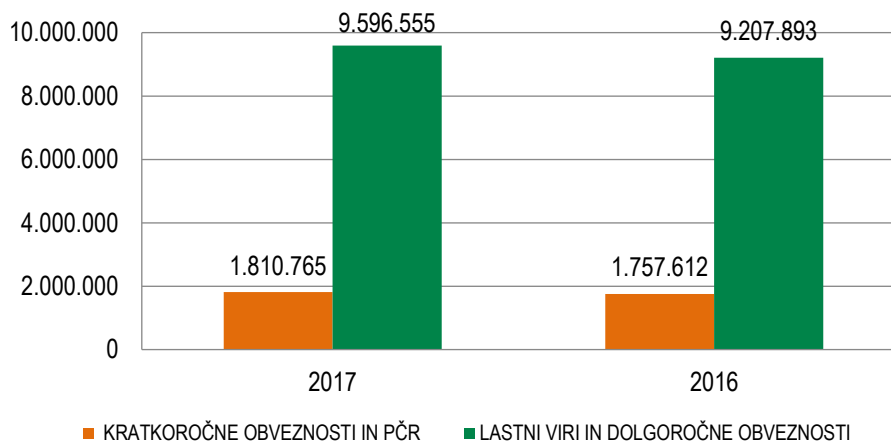
Zaloge v lekarnah vodimo po nabavni ceni, za obračun stroškov uporabljamo skladno s SRS 4 metodo zaporednih cen (FIFO).

Na podlagi pogodbe o skladiščenju in obnavljanju blagovnih rezerv v našem zavodu skrbimo za zaloge zdravil, ki so last Zavoda RS za blagovne rezerve. Zaloga se vodi izven bilančno po vrsti in količini. Za zaloge skrbijo štiri lekarnе in sicer: lekarna Planet, Zreče, Rimske Toplice in Šmarje. Na dan 31.12.2017 smo zaloge ovrednotili:

Skrbnik	Vrednost zalog
Lekarna Planet	12.354,37 €
Lekarna Zreče	10.362,54 €
Lekarna Šmarje	9.227,65 €
Lekarna Rimske Toplice	3.982,97 €
Skupaj	35.927,53 €

Obveznosti do virov sredstev (bilančna pasiva)

Vrednost dolgoročnih virov sredstev oz. lastnih virov smo v primerjavi z letom 2016 povečali za 4,22%, kratkoročne obveznosti pa za 3,02%.

Grafikon 6: Kratkoročni in dolgoročni viri

7. Kratkoročne obveznosti in PČR	1.810.765 €
Obveznosti do zaposlenih	465.533 €
Obveznosti do dobaviteljev in uporabnikov EKN	1.261.788 €
Druge kratkoročne obveznosti	82.150 €
Pasivne časovne razmejitev	1.294 €

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih se nanašajo na obračunane plače, nadomestila in ostale prejemke obračunane za mesec december 2017 in izplačane 2018. Obveznosti so večje v primerjavi s stanjem 31.12.2016, ker se je s 01.07.2017 spremenil plačni razred nekaterih delavcev (90 v našem zavodu), s 1. 12. 2017 pa so določeni delavci dobili pravico do višje plače na podlagi napredovanj.

Obveznosti do dobaviteljev so obveznosti za plačilo blaga, materiala in storitev, ki še niso zapadle v plačilo. Zavod redno poravnava svoje obveznosti. V primerjavi s preteklim letom je teh obveznosti približno enako kot lani (indeks 99,67), višin obveznosti pa je podvržena kontinuiteti nabave blaga.

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja zajemajo obračunane prispevke na bruto plače, obveznosti za izplačila po pogodbah, obveznost za davke ter ostale obveznosti in so bile plačane v januarju 2018.

8. Sredstva, prejeta v upravljanje	9.596.555 €
Obveznost za opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva	5.505.204 €
Nerazporejen presežek prihodkov nad odhodki za likvidno in solventno poslovanje	543.125 €
Presežek prihodkov nad odhodki leta 2017	3.548.226 €

Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva so sestavljena iz sedanje vrednosti neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. Sedanja vrednost v višini 5,505.204,30 EUR je znesek dolgoročnih sredstev in sredstev v upravljanju vodenih v okviru razreda 0 (skupine kontov 00, 01, 02, 03, 04, 05 in 08) in se je se v primerjavi z letom 2016 povečala za 3,59%. Povečanje je posledica investicijskih vlaganj. Obveznost smo skladno z 68. členom Pravilnika o enotnem kontnem načrtu zmanjšali tudi za nepriznani znesek amortizacije v ceni storitev.

Novi ZLD-1 je v 38. členu določil vire sredstev javnega zavoda ter razpolaganje s presežki. Zakon določa, da moramo kot trajni vir za poslovanje javnega zavoda imeti sredstva za solventno in likvidno poslovanje kot nerazporejen presežek prihodkov nad odhodki. Zato smo vir za investicije iz skupine 980 preknjižili v skupino 985 –nerazporejen presežek prihodkov nad odhodki.

Presežek prihodkov nad odhodki v višini 543.125 EUR je ustvarjen presežek prihodkov nad odhodki leta 2017.

15.2 Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (priloga 2)

Izkazuje neodpisano vrednost 5,505.204 EUR in se je glede na preteklo leto povečala za 3,59%, kar smo že v okviru pojasnila 8 obrazložili. Vrednostne spremembe na teh sredstvih pa so razvidne v posameznih stolpcih priloženega obrazca, pojasnila za gibanja so opisana pri vlaganjih (poglavje 12 poslovnega poročila), v inventurnem elaboratu za leto 2017 ter obrazložitvi amortizacije.

15.3 Izkaz prihodkov in odhodkov - določenih uporabnikov (priloga 3)

(v EUR, brez centov)

NAZIV	Pojasnila	Znesek realizacije		INDEKS 2017/ 2016	PLAN 2017	REAL./ PLAN 2017
		LETO 2017	LETO 2016			
PRIHODKI OD POSLOVANJA	10	39.013.488	37.490.630	104,06	38.920.000	100,24
PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV		787.068	769.010	102,35	770.000	102,22
PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA		38.226.420	36.721.620	104,10	38.150.000	100,20
FINANČNI PRIHODKI		7.133	25.705	27,75	10.000	71,33
DRUGI PRIHODKI		11.623	47.980	24,23	5.000	232,47
PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI		33.969	7.335	463,11	1.000	3396,87
CELOTNI PRIHODKI	9	39.066.213	37.571.651	103,98	38.936.000	100,47
ODHODKI OD POSLOVANJA	12	38.502.154	36.941.463	104,22	38.322.000	100,47
STROŠKI PRODANIH ZALOG		31.864.620	30.547.560	104,31	31.740.000	100,39
STROŠKI MATERIALA IN STORITEV		1.472.476	1.351.198	108,98	1.330.000	110,71
STROŠKI DELA		4.901.827	4.778.294	102,59	5.040.000	97,26
PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ		3.834.733	3.755.921	102,10	3.962.000	96,79
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV		611.892	603.114	101,46	636.000	96,21
DRUGI STROŠKI DELA		455.202	419.259	108,57	442.000	102,99
AMORTIZACIJA		254.311	256.859	99,01	205.000	124,05
DRUGI STROŠKI		8.919	7.553	108,57	7.000	102,99
FINANČNI ODHODKI	13	762	35	2162,27	0	0
DRUGI ODHODKI	13	18.609	23.883	77,92	16.000	116,31
PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	13	603	184	328,40	2.000	30,13
CELOTNI ODHODKI	11	38.522.127	36.965.566	104,21	38.340.000	100,48
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI		544.086	606.085	89,77	596.000	91,29
Davek od dohodka pravnih oseb		961	27.138	3,54	41.000	2,34
Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	14	543.125	578.947	93,81	555.000	97,86
Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)		175	170	102,94		

V nadaljevanju bomo ob prikazali posamezne kategorije prihodkov in stroškov.

Prihodki

9. Celotni prihodki so sestavljeni iz:	39.066.213 €
Prihodki od poslovanja	39.013.488 €
Finančni prihodki	7.133 €
Drugi prihodki	11.623 €
Prevrednotovalni prihodki	33.969 €

10. Prihodki od poslovanja	39.013.488 €
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	787.068 €
Prihodki od prodaje blaga in materiala	38.226.420 €

Prihodki od poslovanja so sestavljeni iz:

Prihodki od prodaje proizvodov in storitev v strukturi prihodkov od poslovanja pomenijo 2%, in so se v primerjavi z letom 2016 povečali za 2,35%. Ustvarili smo jih z opravljeno prodajo proizvodov in storitev (provizije PZZ, prihodki od mentorstva, analiz, farmacevtske obravnave, prihodki od refundacij in takse dežurstva, prodaja lastnih proizvodov, najemnine poslovnih prostorov, prodaja oglasnih površin in ostale storitve).

Prihodki od prodaje blaga pomenijo 98 % poslovnih prihodkov in smo jih ustvarili za 4,10% več kot v letu 2016.

	Leto 2017	Leto 2016	indeks
Prihodki v breme OZZ	17.640.423	16.952.794	104,06
Prihodki v breme PZZ	9.716.112	9.422.824	103,11
Prihodki iz doplačil	468.867	467.336	100,33
Prodaja na dobavnice	744.014	754.880	98,56
Gotovinska prodaja	9.649.688	9.110.482	105,92
Ostali prihodki od prodaje	7.315	13.304	54,99
SKUPAJ	38.226.420	36.721.620	104,10

Zavod je ustvaril še finančne in druge prihodke ter poslovne prihodke, ki znašajo le 0,13% v strukturi celotnih prihodkov.

Odhodki

11. Celotni odhodki so sestavljeni iz:	38.522.127 €
Odhodki poslovanja	38.502.154 €
Finančni odhodki	762 €
Drugi odhodki	18.609 €
Prevrednotovalni odhodki	603 €

Struktura odhodkov je naslednja:

12. Odhodki poslovanja	38.502.154 €
Stroški prodanih zalog	31.864.620 €
Stroški materiala in storitev	1.472.476 €
Stroški dela	4.901.827 €
Amortizacija	254.311 €
Drugi stroški	8.919 €

Stroški prodanih zalog v izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov na strani odhodkov predstavljajo največjo postavko in zajemajo nabavno vrednost prodanih zalog. Zavod uporablja za vodenje stroškov prodanega blaga FIFO metodo. Med stroški prodanih zalog se evidentirajo tudi inventurne razlike, ugotovljene z letnim popisom, ter popusti pri nabavi blaga.

Stroški materiala in storitev so 9% večji od stroškov preteklega leta, načrtovana sredstva smo presegli za 10,7% predvsem zaradi evidentiranja investicijskega vzdrževanja med stroški storitev, medtem ko smo jih v planu zajeli v obnovi osnovnih sredstev (v bilanci stanja).

Stroški tekočega vzdrževanja (računalniške opreme, programov, ostale opreme in poslovnih prostorov) so znašali 228.884 eur, investicijskega vzdrževanja pa 38.648 eur.

Stroški dela so druga največja postavka med odhodki poslovanja. Plače in ostali stroški dela so bili izplačani v skladu z določili kolektivne pogodbe za dejavnost zdravstva in socialnega varstva in Zakona o sistemu plač v javnem sektorju. Vsi davki in prispevki so plačani v skladu z zakoni.

Povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega v zavodu je v letu 2016 znašala 1.918,04 EUR in je 3,46% večja v primerjavi z lansko.

Plače in nadomestila plač znašajo 3,834.733 EUR in so za 2,1% večji od lanskih, vrednost prispevkov za socialno varnost je 611.892 EUR. Stroški dela so zaostali za planiranim obsegom sredstev za 2,74%.

Z aneksom št.10 h Kolektivni pogodbi za javni sektor (KPJS) je vlada odobrila sindikalne zahteve o odpravi plačnih anomalij ter določila višja izhodišča za določena delovna mesta plačnih skupin C do J. Javni uslužbenci na delovnih mestih, ki so uvrščena do vključno 26. plačnega razreda pred spremembo uvrstitve v skladu s tem aneksom, so pridobili pravico do izplačila višje plače s 1. julijem 2017. V našem zavodu je pridobilo pravico do višjega plačnega razreda 90 zaposlenih v povprečju za malo manj kot dva plačna razreda (1,82PR), dodatni mesečni strošek je 6.420 EUR, v letu 2017 pa 38.520 EUR.

Dogovor o ukrepih na področju stroškov dela in drugih ukrepih v javnem sektorju je določil tudi višje zneske regresa za letni dopust ter premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja za javne uslužbenke ter določil pogoje napredovanja ter pridobitev plače v skladu z višjim plačnim razredom s 1. decembrom 2017.

Iz gornjih pravnih podlag je bilo v primerjavi z letom 2016 porabljenih 18.115,32 EUR več sredstev za regres ter 16.565,94 EUR za premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja .

Del plač v višini 536.456 EUR so sredstva delovne uspešnosti iz naslova trga, ki se izplačuje skladno z Uredbo o dodatni delovni uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu ter sprejetimi sklepi pri potrjevanju plana za leto 2017. V letu 2017 je bilo izplačanih za 5,36% manj sredstev kot leta 2016.

Amortizacijo smo obračunali v višini 412.073 EUR po predpisanih stopnjah in metodi enakomere časovne amortizacije. V tem znesku je vključena tudi amortizacija drobnega inventarja, ki ga odpišemo takoj ob nabavi. Skladno s predpisi, da se iz prihodkov pokriva le amortizacija priznana v ceni lekarniške storitve, smo v breme obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje knjižili razliko, ki presega znesek priznane amortizacije. Presežni znesek amortizacije je v letu 2017 znašal 157.763 EUR. Strošek amortizacije je primerljiv lanskemu znesku.

13. Ostali odhodki	19.974 €
Finančni odhodki	762 €
Drugi odhodki	18.609 €
Prevrednotovalni poslovni odhodki	603 €

Ostali odhodki v skupni višini 19.974 EUR predstavljajo samo 0,052% v strukturi skupnih odhodkov.

14. Čisti presežek prihodkov nad odhodki	543.125 €
---	------------------

V letu 2017 je zavod ustvaril 544.086 presežka prihodkov nad odhodki. Davek od dohodka pravnih oseb smo obračunali po 19% stopnji na podlagi Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb in Pravilnika o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti in znaša 961 EUR. V primerjavi s preteklim letom je davka od dohodka manj, predvsem zaradi večjega obsega davčnih olajšav za vlaganje v opremo in neopredmetena sredstva. Čisti presežek prihodkov nad odhodki je 543.125 EUR in je 8,19% manjši od presežka leta 2016 ter 2,14% pod planiranim izidom.

15.4 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka (priloga 4)

(v EUR, brez centov)

NAZIV	Znesek realizacije		INDEKS 2017/16	PLAN 2017	REAL./ PLAN 2017
	LETO 2017	LETO 2016			
I. PRIHODKI	37.803.859	36.555.630	103,41	37.790.000	100,04
Prihodki za izvajanje javne službe	29.982.969	28.550.533	105,02	29.395.000	102,00
PRIHODKI IZ SREDSTEV JAVNIH FINANC	15.662.187	15.257.430	102,65	15.450.000	101,37
DRUGI PRIHODKI ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	14.320.782	13.293.103	107,73	13.945.000	102,69
Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	7.820.890	8.005.097	97,70	8.395.000	93,16
II. ODHODKI	38.619.290	36.719.663	105,17	37.899.000	101,90
Odhodki za izvajanje javne službe	30.905.247	28.963.330	106,70	29.910.000	103,33
PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	2.800.964	2.692.660	104,02	2.760.000	101,48
PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	480.490	459.117	104,66	500.000	96,10
IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	26.983.163	25.294.925	106,67	26.200.000	102,99
INVESTICIJSKI ODHODKI	640.630	516.628	124,00	450.000	142,36
Odhodki od prodaje blaga in storite na trgu	7.714.043	7.756.333	99,45	7.989.000	96,56
PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	1.395.240	1.434.656	97,25	1.510.000	92,40
PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	154.342	151.120	102,13	129.000	119,64
IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE ZA TRG	6.164.461	6.170.557	99,90	6.350.000	97,08
III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI					
III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	815.431	164.033	497,11	109.000	748,10

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka prikazuje kategorije prihodkov in odhodkov in realizirani primanjkljaj, ki v letu 2017 znaša 815.431 EUR, od tega na javni službi presežek odhodkov nad prihodki v višini 922.278 EUR in na tržnem delu presežek prihodkov nad odhodki v višini 106.847 EUR.

Pri izkazu po denarnem toku so pomembne valute zapadlosti terjatev in obveznosti in dejansko plačilo na oz. z transakcijskega računa. V letu 2017 sta bila 30. in 31. december sobota in nedelja, zato se na ta dva dneva plačila niso izvajala. Iz knjigovodske evidence izhaja, da smo imeli terjatev do ZZS, ki je zapadla na dan 31.12.2017 v višini 499.815,91 eur in bi bila (verjetno) poravnana, v kolikor bi bil to delovni dan. Terjatev je ZZS so poravnala 3.1.2018. Na strani obveznosti zavoda pa smo na zadnji delovni dan leta 2017 glede na zapadlost obveznosti do dobaviteljev (29., 30. in 31. december 2017) plačali 377.414,40 eur.

Investicije bremenijo v celoti javno službo in se financirajo iz presežkov preteklih let, zato je primanjkljaj na javni službi posledično večji.

15.5 Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov (priloga 5)

Iz priloge 5 je razvidno, da se zavod v letu 2017 ni zadolževal, sredstva na računih so se zmanjšala za 815.431 EUR (presežek odhodkov po denarnem toku), kar posledično izhaja iz izkaza prihodkov in odhodkov po denarnem toku (priloga 4).

15.6 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti (priloga 6)

(v EUR, brez centov)

NAZIV	Znesek realizacije		SKUPAJ
	JAVNA SLUŽBA	TRG	
I. CELOTNI PRIHODKI	30.532.008	8.534.205	39.066.213
Poslovni prihodki	30.506.512	8.506.976	39.013.488
PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	135.621	651.447	787.068
PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA	30.370.891	7.855.529	38.226.420
Finančni prihodki	3.448	3.685	7.133
Drugi prihodki	5.619	6.004	11.623
Prevrednotovalni prihodki	16.429	17.540	33.969
II. CELOTNI ODHODKI	30.525.343	7.996.784	38.522.127
Poslovni odhodki	30.510.203	7.991.950	38.502.153
STROŠKI BLAGA, MATERIALA, STORITEV	27.061.820	6.275.276	33.337.096
STROŠKI DELA	3.272.135	1.629.691	4.901.826
AMORTIZACIJA	169.630	84.681	254.311
DRUGI STROŠKI	6.618	2.302	8.920
Finančni odhodki	596	166	762
Drugi odhodki	14.544	4.065	18.609
Prevrednotovalni odhodki	0	603	603
III. PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	6.665	537.421	544.086
Davek od dohodka pravnih oseb	12	950	962
IV. ČISTI PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	6.653	536.471	543.124

V obrazcu Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti (priloga 6) smo razdelili podatke na prihodke in odhodke za izvajanje javne službe ter prihodke in odhodke od prodaje blaga in storitev na trgu. V razdelitvi na javno službo in trg smo izhajali iz dejanskih podatkov, kjer pa to ni bilo možno, smo uporabili sodila, ki jih imamo zapisana v Pravilniku o računovodstvu.

	vrednost v EUR	struktura
Celotni prihodki	39.066.213 €	
Prihodki javne službe	30.532.008 €	78,15%
Prihodki tržne dejavnosti	8.534.205 €	21,85%

Med celotne prihodke štejemo poslovne, finančne in druge prihodke ter prevrednotovalne prihodke.

Poslovni prihodki	39.013.488 €
Prihodki javne službe	30.506.512 €
Prihodki tržne dejavnosti	8.506.976 €

Med poslovne prihodke javne službe sodijo prihodki od prodaje zdravil na recept in brez recepta, ki se prodajajo samo v mreži lekarniške dejavnosti, farmacevtska obravnava pacientov, financiranje dežurne službe ter ostali prihodki povezani z zdravil. Ti prihodki predstavljajo 78,19% vseh poslovnih prihodkov.

Med poslovne prihodke tržne dejavnosti sodi prodaja galenskih izdelkov, prihodki od prodaje medicinskih pripomočkov, zdravil, ki se prodajajo tudi v specializiranih prodajalnah, pomožnih zdravilnih sredstev, ostalega blaga ter prihodki od provizij prostovoljnih zavarovanj, oglaševanja, dežurne takse in ostalih storitev.

Finančni prihodki	7.133 €
Drugi prihodki	11.623 €
Prevrednotovalni prihodki	33.969 €

Finančne, druge in prevrednotovalne prihodke po sprejetih sodilih razdelimo med javno službo in trg v deležu, ki izhaja iz poslovnih prihodkov.

Poslovni odhodki	38.502.153 €
Odhodki javne službe	30.510.203 €
Odhodki tržne dejavnosti	7.991.950 €

Stroški prodanih zalog, ki so največji strošek med poslovnimi odhodki, se delijo med javno službo in trg po dejanskih stroških iz nabave. V enakem deležu se delijo inventurne razlike, blagovni rabati in skonti, dodatni bonusi se delijo po vsebini dobropisov.

Stroški dela bremenijo javno službo v deležu skupnih prihodkov, pred delitvijo pa obremenimo tržno dejavnost s stroški plač zaposlenih v Galenskem laboratoriju ter tržno delovno uspešnostjo.

Strošek amortizacije bremeni trg v celoti po deležu poslovnih prihodkov, javno službo pa le glede na priznan delež iz Splošnega dogovora in gotovinske točke. Ostali stroški amortizacije zmanjšujejo obveznost za sredstva prejeta v upravljanje.

Direktni stroški materiala in storitev Galenskega laboratorija se razporedijo na trg, ostali stroški materiala in storitev pa se delijo po strukturi celotnih prihodkov.

Finančni odhodki	762 €
Drugi odhodki	18.609 €
Prevrednotovalni odhodki	603 €

Glede na sodila razdelimo finančne in druge odhodke po strukturi celotnih prihodkov.

Čisti presežek prihodkov nad odhodki	543.124 €
---	------------------

Od presežka prihodkov nad odhodki se je odbil davek od dohodka pravnih oseb 961 EUR po strukturi ustvarjenega presežka. Zavod je dosegel na javni službi 6.653 EUR in na trgu 536.471 EUR čistega presežka prihodkov nad odhodki.

Elementi za določitev dovoljenega obsega sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu

Uredba o delovni uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (Ur.l. RS št. 97/2009, 41/2012) in pravilnik ministrstva sta opredelila, da sme obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu znašati največ 50% dosežene razlike med prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu.

Zavod ugotovi dovoljeni obseg sredstev na obrazcu: Elementi za določitev dovoljenega obsega sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu, ki je sestavni del letnega poročila. V vrednost presežek prihodkov nad odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (zap. št. 1 tabele) smo upoštevali presežek prihodkov nad odhodki iz prodaje blaga in storitev na trgu po odbitku davka od dohodka.

Iz priloženega obrazca lahko ugotovimo, da je glede na ustvarjen presežek prihodkov nad odhodki iz prodaje blaga in storitev na trgu z upoštevanjem davka od dohodka v višini 536.471 EUR in akontativnega dela iz naslova delovne uspešnosti iz prodaje blaga in storitev na trgu v višini 536.456 EUR, zavod izplačal manj, kot je dovoljeni obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev (536.462 EUR).

Obrazec: Elementi za določitev dovoljenega obsega sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA: 27430 CELJSKE LEKARNE JAVNI ZAVOD

SEDEŽ UPORABNIKA: Miklošičeva ulica 1, 3000 Celje

Elementi za določitev dovoljenega obsega sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu za leto 2017

(v EUR, brez centov)

Zap. št.	NAZIV	ZNESEK
1	Presežek prihodkov nad odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	536.467
2	Izplačan akontativni obseg sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	536.457
3	Osnova za določitev obsega sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (1 + 2)	1.072.924
4	Dovoljeni obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	536.462
5	Razlika med dovoljenim in izplačanim akontativnim obsegom sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (4 - 2)	5

Kraj in datum:

Celje, 16. 2. 2018

Žig:

Odgovorna oseba:
Lilijana Grosek, mag. farm.
Direktorica

Opomba:

Zap. št. Vir podatkov za izpolnitev obrazca:

1 letno poročilo: izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti, AOP 689

2 akontacije delovne uspešnosti po Uredbi o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 14/09, 23/09 in 48/09) pod šifro D030, D900

3 seštevek zneskov (zap. št. 1 + zap. št. 2)

4 dovoljeni obseg sredstev, ki je za uporabnika proračuna določen s pravilnikom, izdanim na podlagi Uredbe o delovni uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu

5 razlika zneskov (zap. št. 4 - zap. št. 2)

V. IZJAVA O ODGOVORNOSTI VODSTVA ZAVODA

V skladu z Zakonom o računovodstvu je vodstvo Celjskih lekarn (v nadaljevanju zavoda) odgovorno za pripravo letnega poročila in računovodskih izkazov.

Vodstvo zavoda je odgovorno za vodenje ustreznih knjigovodskih listin in evidenc, ki v vsakem trenutku dokazujejo resničen in pošten prikaz finančnega položaja zavoda. Vodstvo zavoda je tudi odgovorno za varovanje premoženja družbe ter za preprečevanje in odkrivanje morebitnih zlorab in drugih nepravilnosti.

Vodstvo zavoda potrjuje računovodske izkaze Celjskih lekarn za leto, končano na dan 31. decembra 2017. Vodstvo zavoda potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve; da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da letno poročilo predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja zavoda in izidov njegovega poslovanja za leto 2017.

Vodstvo zavoda je odgovorno tudi za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov. Ta odgovornost vključuje:

- vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov,
- izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev,
- pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Lilijana Grosek, mag.farm.

VI. PODPIS LETNEGA POROČILA ZA LETO 2017

Lilijana Grosek, mag. farm.
Direktorica

Carmen Leitner Banovšek
Vodja finančno računovodske službe

mag. Tadeja Kopač Vidmar
Svetovalka za splošne zadeve in marketing

VII. PRILOGE: OBRAZCI ODDANI NA AGENCIJO RS ZA JAVNOPRAVNE EVIDENCE IN STORITVE

Bilanca stanja - priloga 1

Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev – priloga 2

Izkaz prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov – priloga 3

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka – priloga 4

Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov – priloga 5

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti – priloga 6

Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil – priloga 7

Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov – priloga 8

Več za vaše zdravje